

Handläggare
Eva-Lena Eirefelt
Telefon: 08-508 12 000Till
Södermalms stadsdelsnämnd
20 februari 2020

Bokslut och verksamhetsberättelse 2019 för Södermalms stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Nämnden godkänner bokslut och verksamhetsberättelse för år 2019.
2. Nämnden begär ombudgetering om 8,0 mnkr för det större investeringsprojektet för nyanläggning av parkyta i kvarteret Rosendal mindre som erhöles i samband med verksamhetsplanen år 2019.
3. Nämnden begär ombudgetering om 1,1 mnkr för det större investeringsprojektet för parkyta på Reimersholme som erhöles i samband med verksamhetsplanen år 2019.
4. Nämnden överlämnar ärendet till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
5. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Ann-Christin Jenvén
Stadsdelsdirektör

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	4
En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	4
En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt.....	6
En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden.....	6
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	7
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	7
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	7
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i.....	13
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	22
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	30
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.....	43
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt.....	51
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv.....	51
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov.....	53
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	54
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	56
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö.....	59
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden.....	65
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	65
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	66
Uppföljning av ekonomi.....	76
Analys av resultaträkning – uppföljning av driftbudget.....	76
Resultatenheter.....	83
Investeringar.....	84
Ombudgeteringar.....	86
Analys av balansräkning.....	87

Bedömning av nämndens interna kontroll.....	88
Kvalitetsarbete.....	89
Övrigt.....	90

Sammanfattande analys

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att fyra av fem mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet har uppfyllts.

Förvaltningen har under året fortsatt arbeta med jämställdhetsintegrering som strategi för att uppnå jämställda verksamheter för stadsdelsområdets invånare. Arbetet utgår från program för ett jämställt Stockholm 2018 - 2022. Jämställdhetsperspektivet har integrerats i beslutsfattandet. Skillnader i resultat för kvinnor och män, flickor och pojkar har synliggjorts och analyserats.

Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd ökade något under första delen av året men minskade igen under hösten. Antalet ligger i princip oförändrat jämfört med föregående år. Genom förvaltningens integrationsprojekt har nyanlända kvinnor och män fått stöd, rådgivning och samhällsvägledning med fokus på att hitta arbete och bostad. Verksamheten har fortsatt att utveckla former för att nå nyanlända kvinnor genom uppsökande arbete och hembesök i samverkan med civilsamhället, ideell sektor och organisationer.

Feriearbete söktes av 1 572 ungdomar och 651 ungdomar anställdes varav 14 ungdomar fick feriearbete under höst- och jullovet.

Förvaltningen har fortsatt arbetet med att genom platssamverkan utveckla Medborgarplatsen och Björns trädgård. Arbetet innebär att tillsammans med polis, lokala näringslivet, fastighetsägare, civilsamhället med flera utveckla trygghetsskapande, brottsförebyggande och trivselskapande åtgärder på och runt Medborgarplatsen. Exempelvis har förvaltningen i samverkan med trafikkontoret under året arbetat för att utveckla Medborgarplatsens ”gräsmatta” och Kastanjeallén i Björns trädgård. Från och med juli har stadens ordningsvakter börjat arbeta på Medborgarplatsen, Fatbursparken, Johan Helmich Romans park, Drakenbergsparken och Hornstullsstrand med omnejd. Förvaltningen har under hösten gjort en utvärdering av genomförd platssamverkan. Förvaltningens bedömning är att de insatser som har genomförts i samarbete med trafikkontoret, stadens ordningsvakter och områdespoliser har lett till goda resultat.

Som ett led i arbetet med att öka den upplevda tryggheten och minska brottsligheten i Stockholm har en ny överenskommelse mellan Stockholm stad och polisregion Stockholm beslutats av Kommunfullmäktige i november 2019. Arbetet mot våldsbejakande extremism har fortsatt enligt förvaltningens handlingsplan och de flesta aktiviteterna har genomförts.

Under året har en ny parkplan för Södermalms stadsdelsområde tagits fram och godkänts av nämnden. Parkplanen beskriver hur stadsdelsområdets parker kan utvecklas så att de blir attraktiva och trygga för alla att använda samt hur parkernas ekologiska värden kan stärkas.

Utökade städinsatser genomfördes under sommarperioden i stadsdelsområdets parker, längs strandpromenader och på badplatser. För att ytterligare bidra till välvårdade och trygga parker har 32 nya självkomprimerande skräpkorgar med solcellsdrift placerats ut i stadsmiljön.

Nyanläggning av parktytor i kvarteret Rosendal mindre och på sydöstra Reimersholme har påbörjats under året. Beträffande projektet i kvarteret Rosendal mindre gjordes omfattande

arkeologiska fynd i samband med de inledande markarbetena. Under året har arkeologiska utgrävningar pågått och dessa kommer fortsätta under våren 2020. Gällande projektet på sydöstra Reimersholme har markföroreningar påträffats i samband med markprovtagningar. Efter miljöförvaltningens godkännande planeras markarbetena påbörjas våren 2020.

För att behålla parkerna välskötta har slyröjningsinsatser utförts i exempelvis Skinnarviksparken, Eriksdalslunden, Tantolunden, Vitabergsparken samt på Reimersholme. En omfattande föryngringsbeskrning av prydnadsbuskage i Anna Lindhs park har inletts.

Under året har förvaltningen arbetat fram underlag gällande upphandling av skötseln av parkmark. Vid årets slut annonserades upphandlingen och ett nytt avtal planeras att träda i kraft i oktober 2020.

Antalet barn 1-5 år inom stadsdelsområdet har minskat under året och kommer enligt prognoserna fortsätta att minska under kommande år. Förvaltningen förbereder och genomför nödvändiga åtgärder för att möta denna utveckling. Verksamheterna har fortsatt prioritera utvecklingsarbetet av de pedagogiska miljöerna på förskolorna. Resultatet av utvecklingsarbetet har lett till att de pedagogiska miljöerna ger barnen större möjligheter att själva kunna göra egna val i förskolan och lita på sin egen förmåga. Utvecklingsarbetet med att ge barnen förutsättningar för att utveckla sin digitala kompetens har fortsatt. Verksamheterna har organiserat utbildningen och undervisningen så att barnen möts, leker och lär tillsammans med varandra oberoende av könstillhörighet.

Under året har förvaltningen arbetat på flera nivåer kring barnets rättigheter och inflytande. Arbetet har följt förvaltningens handlingsplan för implementering av barnkonventionen. Förvaltningen har utvecklat samverkan mellan skola och socialtjänst med fokus på skolfrånvaro. En arbetsgrupp har bildats och tagit fram förslag på åtgärder och ett särskilt skolteam med representanter från skola och socialtjänst har startats. Socialtjänst, skola och polis har fortsatt arbetet med att ta fram en struktur för hur operativa samverkansforum ska organiseras. Även det interna samarbetet inom förvaltningen har utvecklats för att olika roller och funktioner snabbare ska kunna aktiveras vid behov. Förvaltningen har arbetat med att utveckla rutiner och arbetssätt för att kunna genomföra allvarssamtal inom 48 timmar efter att det kommit till socialtjänstens kännedom att ungdomar begått brott för första gången.

För att utveckla samverkan kring personer med samsjuklighet har förvaltningen tillsammans med andra stadsdelsförvaltningar, beroendevård och psykiatri tagit fram ett förslag på en gemensam handlingsplan. Allt fler personer tar kontakt med Relationsvåldscentrum för innerstaden (RVCI) och efterfrågan på stödinsatser har fortsatt att öka. Även våldsutövare får stöd och behandling. Verksamheterna har fortsatt att stärka möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att delta på arbetsmarknaden och underlätta övergången till praktikplats, arbete eller studier. Verksamheterna har även fortsatt arbetet med att utveckla verksamheten med stöd av välfärdsteknik för att öka brukarnas delaktighet och självständighet.

Arbetet för en mer personcentrerad äldreomsorg där den äldre har huvudrollen i sitt liv har fortsatt under året. Utgångspunkten har varit den enskildes behov och önskemål. Den äldre har involverats både i planeringen och i genomförandet av den beviljade insatsen. Verksamheten har under året fortsatt att arbeta målmedvetet med förebyggande och hälsofrämjande insatser för ett friskare och bättre åldrande. Prioriterade områden för verksamheten har varit äldre med psykisk ohälsa, måltiderna och måltidsupplevelsen.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att samtliga fem mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet har uppfyllts.

Parklekarna och den öppna förskolan har utökat öppettiderna. Parklekarnas dagkollon har utökats till fler parklekar och fler lovveckor på året. Öppna förskolan har fortsatt sitt utvecklingsarbete av den pedagogiska verksamhet och har erbjudit fler kulturupplevelser än tidigare. Parklekarna och förskolorna har fortsatt med att genomföra fysiska aktiviteter för att öka barnens välbefinnande och hälsa.

Fritidsgårdarna har fortsatt arbetet för att få en jämnare könsfördelning och för att locka fler flickor till verksamheterna. Förvaltningens fritidslots har fortsatt arbeta uppsökande och relationsskapande på Vintertullens och Tantos genomgångsboende i nära samarbete med integrationsprojektet. Förvaltningen har infört regelbunden studiehjälp inom fritidsgårdarnas verksamhet i samverkan med civilsamhället. Fritidsverksamheterna har arbetat med att motivera ungdomar till fysiska aktiviteter. I samverkan med föreningslivet har aktiviteter erbjudits.

Under året har förvaltningen infört matavfallsinsamling på Sofiagårdens-, Katarinagårdens-, Hornskrokens- och Sjöstadsgårdens vård- och omsorgsboenden samt Björns trädgårds- och Skånegläntans parklekar. Arbetet med att få fler verksamheter att matavfallssortera fortsätter under 2020.

Med hjälp av klimatinvesteringspengar har förvaltningen installerat luftvärmepumpar i parklekshuset Skånegläntan, Högalid och Stora blecktornsparken och har därmed fått ned energiförbrukningen i lokalerna. Under året har även klimatinvesteringar genomförts på förskolan Plogen där belysningen bytts ut till LED och Kulltorps vård- och omsorgsboende har fått nya energisnålare tvättmaskiner.

För att tillgängliggöra naturreservatet på Årsta holmar har en båtförbindelse till Årsta holmar anordnats under sensommaren. Övergivna och olovligt förtöjda båtar vid Årsta holmar har transporterats bort för destruktion och återvinning.

Under året har restaureringar av befintliga perennplanteringar med nya växtbäddar med biokol, genomförts i parken vid Baggensgatan i Gamla stan, intill Allhelgonakyrkan i Helgalunden samt vid Katarina Bangata/Bjurholmsgatan. Åtgärden kommer att bidra till att minska koldioxidhalten i atmosfären samt bidra till att öka den biologiska mångfalden i stadsdelsområdet parker. Dessutom leder åtgärden till att dagvattnet bättre omhändertas vid skyfall.

Under året har nyplantering av träd genomförts i Eriksdalslunden och i Skinnarviksparken.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att samtliga mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet har uppfyllts.

Nämnden redovisar år 2019 ett överskott om 0,2 mnkr efter resultatdispositioner.

Resultatenheterna har en ingående resultatfond om 19,4 mnkr från år 2018 och överför

till år 2020 ett överskott om 23,9 mnkr. Detta innebär en ökad resultatfond med 4,5 mnkr till år 2020.

Förvaltningen har haft stort fokus på en hälsofrämjande arbetsmiljö och implementering av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Detta samt ett intensifierat rehabiliteringsarbete har gett resultat med fortsatt sänkt sjukfrånvaro. Sjukfrånvaron är 7,3 procent vilket är en minskning sedan 2018 med 0,4 procent.

Verksamheternas systematiska arbetsmiljöarbete inkluderar även aktiva åtgärder mot diskriminering. Alla verksamheter arbetar aktivt med resultatet från medarbetarenkäten och stort fokus ligger på bemötande och respekt för allas lika värde.

Verksamheterna har börjat arbeta strukturerat med kompetensförsörjning och kompetensutveckling.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att fyra av fem mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet har uppfyllts. Det verksamhetsområdesmål som delvis uppfyllts är "Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i". Hur nämnden har bidragit till att uppfylla inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

Nationella minoriteter

Förvaltningen har fått statsbidrag för arbete med sverigefinska, meänkieli och samiska minoritetsfrågor. Arbetet för att stärka och främja bevarandet av de nationella minoritetsspråken har drivits gemensamt i innerstaden. Arbetet kring den finska minoriteten har skett i samråd med representanter ur minoritetsgruppen. Under året har seniorer ur målgrupperna erbjudits kulturella aktiviteter som exempelvis musikunderhållning och berättelser om samiska traditioner och brödbak. I den löpande planeringen för träffpunkterna för seniorer kommer aktiviteter om och för nationella minoriteter att erbjudas. Bland annat kommer de nationella minoriteternas högtidsdagar att uppmärksammas. Annonsering i lokalpressen med information om minoritetslagstiftningen har genomförts vid ett tillfälle under året. Förvaltningen erbjuder finsk förskola på heltid. I finska förskolan utvecklar och stärker barnen sitt finska språk och sin kulturella identitet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har

uppfyllts. Bedömningen grundas på att fyra av åtta KF-indikatorer uppnås, två uppnås delvis och två uppnås inte och att KF-aktiviteterna är genomförda. Ett av två underliggande nämndmål har uppfyllts och ett har delvis uppfyllts.

Arbetet med att säkerställa att verksamheterna är jämställda har fortsatt vilket bland annat innebär att män och kvinnor får del av insatser på lika villkor. Vid analys av uppföljningar och statistik lyfts könsaspekten i de fall det är möjligt för att synliggöra eventuella oskäligen olikheter samt möjliggöra analys och förbättringsåtgärder. Resultaten för 2019 visar bland annat att fler män än kvinnor har fått möjlighet att arbetsträna som en väg ut i egen försörjning. Förvaltningen behöver fortsätta arbetet med att öka möjligheterna för kvinnor att få arbetsträna och öka möjligheterna att ge fler kvinnor Stockholmsjobb. Inom förvaltningens integrationsarbete görs en särskild satsning på nyanlända kvinnor med målet att motivera dem att söka stöd för att hitta arbete eller studier, men även i kontakter med arbetsförmedlingen och försäkringskassan. Förvaltningen har kunnat erbjuda lika många flickor som pojkar feriearbete.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknad

Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd ökade något under första delen av året men minskade igen under hösten. Antalet ligger i princip oförändrat jämfört med föregående år.

I samverkan med Arbetsförmedlingen sker arbete med personer som fått ekonomiskt bistånd genom att förvaltningen har en särskild kontaktperson från Arbetsförmedlingen. Det genomförs myndighetsgemensamma möten och planering tillsammans med klienterna för att de ska komma ut i självförsörjning. Socialsekreterarna arbetar enligt den så kallade stockholmsmodellen vilken innebär särskilt stöd till sjukskrivna och personer med sociala/medicinska försörjningshinder.

Feriearbete söktes av 1 572 ungdomar. Förvaltningen anställde sammanlagt 651 ungdomar utifrån de ekonomiska förutsättningarna. Under sommaren arbetade 637 ungdomar inom äldreomsorgen och förskolan. Ungdomarna arbetade även inom servicegruppen med underhåll av parkbänkar, målning av staket och oljning av bryggor. De arbetade också inom Söderandan med brottsförebyggande arbete i Gamla stan genom att informera om fickstöder.

Även i år genomförde sommarjobbade ungdomar en tillgänglighetsinventering av ett antal av förvaltningens verksamhetslokaler och platser. Ungdomar med funktionsnedsättningar deltog i arbetet. Ungdomarna arbetade med att identifiera och kvantifiera lätt avhjälpta fysiska hinder som verksamheterna själva kan åtgärda samt med att granska olika delar av lokalen/platsen så som entré, toalett och nödutgångar. Under perioden inventerades totalt 43 lokaler. Resultatet av inventeringen har återkopplats till respektive verksamhet. En rapport finns bilagd verksamhetsberättelsen.

I år har även 14 ungdomar fått feriearbete under höst- och jullovet. Ungdomarna arbetade inom äldreomsorg och förskolan. Förvaltningen har även erbjudit 29 platser till andra förvaltningar.

Integrationsarbete och samhällsvägledning för nyanlända

Förvaltningens projekt för förebyggande integrationsarbete har fortsatt under året. Genom projektet får nyanlända kvinnor och män individuellt stöd, rådgivning och samhällsvägledning

med fokus på att bli mer självständiga i det svenska samhället och hitta stadigvarande boende och självförsörjning.

Samtliga nyanlända kvinnor och män har fått erbjudande om samhällsvägledning inom en månad från det att förvaltningen fått underlag över inflyttade till stadsdelsområdet. Detta sker både genom brev och muntlig information. Samhällsvägledning erbjuds både på Vintertullen- och Tanto genomgångsboende för nyanlända. Verksamheten har under projekttiden provat olika sätt att ge samhällsvägledning. Inledningsvis erbjöds endast drop-in mottagning där nyanlända fick komma med frågor utan tidsbokning. Efter utvärdering av arbetssättet bedömdes att både drop-in och inbokade besök behövdes för att vägledningen skulle fungera bättre och mer effektivt. Frågor som nyanlända kan få hjälp med på samhällsvägledningen är exempelvis hur de fyller i blanketter till myndigheter, hur de ansöker om förskoleplats, betalar en räkning och tecknar försäkring. De kan också få hjälp att översätta dokument.

Verksamheten har fortsatt utveckla former för att nå nyanlända kvinnor genom uppsökande arbete och hembesök i samverkan med civilsamhället, ideell sektor och organisationer. Kvinnorna får bland annat stöd i och svar på juridiska frågor, kontakt med värdfamiljer, läxhjälp samt att hitta och delta i fritidsaktiviteter. Förvaltningen har anställt två stadsdelsmammor. Stadsdelsmammornas uppgift är att nå kvinnor som har svårt att komma ut i samhället med målet att motivera dem att söka stöd för att hitta arbete eller studier, men även i kontakten med stadsdelsförvaltningen och andra myndigheter. Stadsdelsmammorna är flexibla och kan besöka kvinnorna i hemmet och även följa med dem på olika ärenden exempelvis till möte med socialsekreterare och till banken. Inom projektet finns även en fritidslots med uppdrag att söka upp och engagera nyanlända ungdomar 13-19 år i stadsdelsområdets utbud av aktiviteter.

Verksamheten har genom medel från Länsstyrelsen kunnat vidareutveckla arbetet med bostadsfrågan tillsammans med stadsdelsförvaltningarna Skarpnäck och Skärholmen. Genom den nya insatsen "Förstärkt bostadsvägledning för nyanlända" erbjuds kommunanvisade nyanlända stöd i att söka bostad genom gruppinformationsträffar och individuella samtal. Trettio hushåll har under året hittat annan bostad och flyttat ut från genomgångsboendena Vintertullen och Tanto efter kontakt med bostadsvägledningen.

En datasal har inrättats där nyanlända har möjlighet att använda datorer och lära sig att söka bostad med stöd av en bostadskoordinator och en bolots. Det har medfört att fler kunnat få hjälp samtidigt och ökat deras möjligheter att själv söka boende. I datorerna har förvaltningen testat en översättningstjänst för att göra det möjligt för de nyanlända att söka boende självständigt. Den del av tjänsten som är mest användbar är digitala blanketter om exempelvis ekonomiskt bistånd och ersättning från Försäkringskassan som är översatta till bland annat arabiska, engelska och franska. Fler kan självständigt fylla i sina ansökningsblanketter och det frigörs tid för medarbetarna till annat stödarbete.

I samverkan med Jobbtorg City har integrationsprojektet tagit fram en rutin för matchning till jobb för nyanlända utifrån erfarenhet, språkkunskaper och anpassade anställningar. Sammantaget har projektets insatser som riktats mot arbete och självförsörjning lett till att 30 personer under året har fått anställning. Ett bemanningsföretag har under hösten haft ett informationsmöte om sin verksamhet. Exempelvis har projektet samverkat med ett företag som inriktar sig på anställning till nyanlända, vilket har resulterat i anställning för tre personer. Ett annat exempel är att projektet genomfört ett frukostmingel tillsammans med

Söderandan och Arbetsförmedlingen. Ett antal företag på Södermalm bjöds in till information om projektet och Arbetsförmedlingens möjligheter att stödja företagare som anställer nyanlända. Resultatet blev, efter frukostminglet, att två nyanlända fick anställning, en som lärare på en skola på Södermalm och en som vårdbiträde på ett hemtjänstföretag.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	0,5 %			0,5 %		0,6 %	2,8 %	VB 2019
   Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,56 %	0,7 %	0,43 %	0,55 %		0,5 %	1,6 %	VB 2019
Analys Andel personer som har ekonomiskt bistånd har ökat marginellt jämfört med föregående år. Antalet bidragshushåll ligger i princip oförändrat men ett bidragshushåll består nu av fler personer än tidigare vilket gör att årsmålet inte nås. Fler män än kvinnor har ekonomiskt bistånd vilket speglar hur könsfördelningen sett ut historiskt inom stadsdelområdet. Däremot ser förvaltningen att lika många män som kvinnor avslutas för att de blir självförsörjande.								
   Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,34 %	0,4 %	0,28 %	0,34 %		0,4 %	1,1 %	VB 2019
   Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	30 st	21 st	9 st	46 st		45 st	1 050 st	VB 2019
Analys Indikatorn redovisar antal individer som matchats ut till arbetsmarknadsinsatsen Stockholmsjobb via Jobbtorg Stockholm. Det är svårt att matcha lämpliga aspiranter till Stockholmsjobb. De aspiranter som är aktuella har allt större behov av stöd och särskilda krav ställs på arbetsplatserna. Förvaltningen behöver fortsätta arbetet med att öka möjligheterna att ge fler kvinnor Stockholmsjobb.								
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	680			1 232		680 st	9 000 st	VB 2019
Analys Förvaltningen har tillhandahållit 680 platser för feriearbete men har under året haft ekonomiskt utrymme att anställa 651 inom den egna förvaltningen. 29 arbetsplatser har erbjudits till stadens andra förvaltningar.								
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	63			55		45 st	1 050 st	VB 2019
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	152			226		210	Tas fram av nämnden	VB 2019
Analys Förvaltningen hade ambition om att kunna ta emot fler praktikanter än vad som har varit möjligt. En del av minskningen beror på att ett vård- och omsorgsboende gick över i enskild regi.								
   Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	651 st	328 st	323 st	1 016 st		680 st	9 000 st	VB 2019
Analys Förvaltningen har tillhandahållit 680 platser varav förvaltningen anställde sammanlagt 651 ungdomar utifrån de ekonomiska förutsättningarna. Under sommaren arbetade 637 ungdomar inom äldreomsorgen och förskolan. I år har även 14 ungdomar fått feriearbete under höst- och jullovet. Ungdomarna arbetade inom äldreomsorg och förskolan. Förvaltningen har även								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
erbjudit 29 platser till andra förvaltningar.								

Statu s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ A vs lut ad	 Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utveckla arbetet med samhällsvägledning för nyanlända, med särskilt fokus på att ge kunskaper om bostadssituationen.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	 Socialnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna stärka samverkan kring personer med olika funktionsnedsättningar och förbättra målgruppens möjligheter att komma in på arbetsmarknaden.	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

1.1.1. Vuxna försörjer sig själva

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Kvinnor och män som inte har tillräckliga inkomster får stöd att ta tillvara sina resurser med målet att bli självförsörjande. Insatserna är individuellt utformade utifrån en helhetssyn. Kvinnor och män som söker ekonomiskt bistånd på grund av socialmedicinska skäl eller som saknar sjukpenning får rätt insats för att uppnå egen försörjning. Arbetet med kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden prioriteras. Förvaltningen erbjuder ungdomar feriejobb som ett första steg in på arbetsmarknaden. Arbetsökande biståndstagare ges möjlighet att arbetsträna som en väg ut i egen försörjning. Förvaltningen arbetar för att öka jämställdheten genom att öka möjligheterna för kvinnor att arbetsträna. Förvaltningen samverkar med Jobbtorg för att förbättra möjligheterna för personer utanför arbetsmarknaden att nå egen försörjning. Förvaltningen utvecklar digitala arbetssätt för att öka servicen till personer som söker ekonomiskt bistånd.

Familjer som söker ekonomiskt bistånd får rätt insats för att uppnå egen försörjning. Barns behov beaktas särskilt när vuxna söker ekonomiskt bistånd och barnrättsperspektivet tillvaratas i ärenden som rör barn i familjer med osäkra boendeförhållanden. Barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden erbjuds särskilt stöd i bostadssökande av en så kallad boendelots för att hitta bättre boendelösningar.

Förväntat resultat

- Fler kvinnor och män försörjer sig själva.
- Andel barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd minskar.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet delvis har uppfyllts. Bedömningen grundas på att de två förväntade resultaten inte uppnås helt. Indikatorn uppnås.

Det förväntade resultatet om att fler kvinnor och män försörjer sig själva uppnås inte helt eftersom andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen har ökat marginellt jämfört med föregående år. Andel barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd är oförändrat jämfört med förra året. Förvaltningen kommer under år 2020 att fortsätta arbetet med åtgärder som bidrar till att fler personer blir självförsörjande.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel män och kvinnor i arbetsträning som blir självförsörjande	29 %	64 %	36 %	28 %		26 %		VB 2019
<p>Analys</p> <p>Under perioden har 85 personer varit i arbetsträning. 25 av dessa, 9 kvinnor och 16 män, kom vidare till egen försörjning. Förvaltningen fortsätter arbetet med att öka andelen kvinnor som arbetstränar och därefter blir självförsörjande.</p>								

Nämndmål:

1.1.2. Nyanlända etablerar sig på arbetsmarknad, bostadsmarknad och i samhällslivet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Inom förvaltningens projekt för förebyggande integrationsarbete erbjuds nyanlända samhällsvägledning under etableringstiden med fokus på att hitta arbete och bostad. Verksamhetens stadsdelsmammor bedriver uppsökande arbete bland kvinnor med hemmavarande barn som är föräldralediga och/eller arbetslösa. Målet är att motivera kvinnorna att söka stöd för att hitta arbete eller studier. Förvaltningen samverkar med Goda grannar som ger rådgivning och samhällsinformation till nyanlända. Goda grannar har ett brett nätverk av representanter från civilsamhället. Förvaltningen vidareutvecklar mottagandet och arbetssätten kring kvotflyktingar där många har behov av ett omfattande stöd. Förvaltningen anordnar i samarbete med näringslivet rekryteringsträffar för att fler nyanlända ska få arbete.

Förväntat resultat

- Nyanlända försörjer sig själva efter etableringstiden.
- Nyanlända har trygga boendeförhållanden.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och indikatorn uppnås och att aktiviteterna är genomförda.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel nyanlända kvinnor och män som får ett personligt erbjudande om samhällsvägledning inom en månad från det att stadsdelsförvaltningen har fått underlag över inflyttade till stadsdelsområdet	100 %	65 %	35 %	Ny indikator 2019		100 %		VB 2019

Statu s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ A vs lut ad	Inom ramen för samhällsvägledning för nyanlända, utveckla arbetssätt och aktivt vägleda de nyanlända i bostadsfrågor.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Aktiviteten är förlängd och ingår i verksamhetsplan 2020.				
✓ A vs lut ad	Inom ramen för samhällsvägledning för nyanlända, utveckla samarbete med representanter för civilsamhället och/eller andra aktörer avseende etableringsfrämjande aktiviteter för nyanlända kvinnor, män, flickor och pojkar.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Aktiviteten är förlängd och ingår i verksamhetsplan 2020.				
✓ A vs lut ad	Utveckla arbetssätt för att nå nyanlända kvinnor och män (egenbosatta, anhöriga och kommunanvisade) med erbjudande om samhällsvägledning.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Aktiviteten är förlängd och ingår i verksamhetsplan 2020.				

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

 Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet delvis har uppfyllts. Bedömningen grundas på att en av fem KF-indikatorer uppnås, tre uppnås delvis och en uppnås inte och att KF-aktiviteterna är genomförda. Underliggande nämndmål har delvis uppfyllts.

Förvaltningen har fortsatt arbetet med att genom platsamverkan utveckla Medborgarplatsen och Björns trädgård. Arbetet innebär att tillsammans med polis, lokala näringslivet,

fastighetsägare, civilsamhället med flera utveckla trygghetsskapande, brottsförebyggande och trivselskapande åtgärder på och runt Medborgarplatsen. Arbetet med att locka fler besökare under stora delar av dygnet har inletts. Genom ökad närvaro förväntas tryggheten öka och brottsligheten minska.

Förvaltningen har under året i samverkan med trafikkontoret utvecklat Medborgarplatsens gräsmatta och Kastanjeallén i Björns trädgård. Gräsmattan har möblerats med olika funktioner för att attrahera olika målgrupper både dag- och kvällstid. Kastanjeallén har fått nya sittplatser. För att ytterligare öka trivseln och skapa trygghet har ny belysning i allén och på gräsmattan installerats. Förvaltningen bedömer att båda platserna används av en bred målgrupp för olika aktiviteter. Arbetet med platssamverkan har även tagit hänsyn till vinterhalvåret med stämningsskapande belysning på isbanan och i kastanjeallén.

Förvaltningen har under hösten gjort en utvärdering av genomförd platssamverkan. Förvaltningens bedömning är att de insatser som har genomförts i samarbete med trafikkontoret, stadens ordningsvakter och områdespoliser har lett till goda resultat. Exempelvis är näringsidkare runt de aktuella områdena nöjda med den gestaltning och de aktiviteter som genomförts. Polisens statistik över anmälda brott i områdena har minskat jämfört med år 2018.

Därutöver har Söderandan, det lokala brottsförebyggande rådet, tillsammans med lokalpolisen tagit fram underlag utifrån aktuell lägesbild för att motivera behovet av ordningsvakter på särskilda platser på Södermalm. Från och med juli har stadens ordningsvakter börjat arbeta på Medborgarplatsen, Fatbursparken, Johan Helmich Romans park, Drakenbergsparken och Hornstullsstrand med omnejd.

Söderandans arbete med översyn av platser inom stadsdelsområdet som förra året upplevdes som otrygga av medborgarna fortsätter. För att öka den upplevda tryggheten för medborgarna har förvaltningen i samverkan med lokalpolisen utarbetat en kommunikationsplan om det gemensamma trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet för år 2019. Som ett exempel på detta kan nämnas att förvaltningen tog fram en film med säkerhetstips till seniorer som spreds via sociala medier.

Som ett led i arbetet med att öka den upplevda tryggheten och minska brottsligheten i Stockholm har en ny överenskommelse mellan Stockholm stad och polisregion Stockholm beslutats av Kommunfullmäktige i november 2019. Den nya samverkansöverenskommelsen har förtydligats och utökats med tio prioriterade områden. Stadsdelsområdets lokala lägesbild avgör vilka områden som är prioriterade för stadsdelsförvaltningen och lokalpolisområde Södermalm. Den lokala överenskommelsen ska vara klar i februari 2020. Arbetet med lokal lägesbild, struktur och strategi för styrgrupp pågår utifrån gällande direktiv.

Lokala handlingsplaner för arbetet mot våldsbejakande extremism

Södermalms handlingsplan mot våldsbejakande extremism för år 2019 innehåller en grundlig lägesbild som lyfter den komplexa situation som råder inom stadsdelsområdet. Exempelvis är Södermalm en arena för demonstrationer, aktioner och andra folksamlingar och det finns en problematik hos unga boende i stadsdelsområdet i form av skolfrånvaro, psykisk ohälsa och missbruk. Sammantaget är detta riskfaktorer för att radikaliseras inom våldsbejakande miljöer. För att möta dessa risker har en aktivitetsplan med 24 aktiviteter tagits fram. Aktiviteterna är förebyggande aktiviteter, förhindrande aktiviteter, aktiviteter kring

lokalupplåtelse och föreningsbidrag samt kompetenshöjande aktiviteter. Under året har 18 av 24 aktiviteter genomförts, vissa är pågående och några är uppskjutna på grund av omorganisation och chefsbyte.

Störst fokus under år 2019 har varit att sprida information om de rutiner och arbetssätt som gäller våldsbejakande extremism, att höja kompetensen inom förvaltningen och hos samverkanspartners och att sätta våldsbejakande extremism på dagordningen i de samverkansforum som redan finns i stadsdelsområdet. Våldsbejakande extremism är nu en stående punkt på dagordningen i styrgruppen för Söderandan, Söderandans samverkansgrupp, BUS styrgrupp, möten på ungdomsmottagningen med flera. Medarbetare från förvaltningen ingår i de nätverk som finns nationellt, regionalt och inom Stockholms stad för att öka kompetensen och kunskapen inom området.

Under året har Stockholm stads webbutbildning om våldsbejakande extremism spridits inom förvaltningen och inom vissa enheter och avdelningar har ett flertal medarbetare genomfört utbildningen. Sammanlagt har 109 medarbetare genomfört webbutbildningen. Workshops kring våldsbejakande extremism har genomförts under året med till exempel medarbetare på Vintertullen och Tanto, ekonomiskt bistånd och ungdomsmottagningen. Under hösten har en ny rutin för arbetet med anhöriga till personer som är aktiva inom våldsbejakande extremism tagits fram för att stöd och information ska kunna ges till anhöriga.

Stadsmiljö

Under året har en ny parkplan för Södermalms stadsdelsområde tagits fram och godkänts av stadsdelsnämnden. Parkplanen beskriver hur stadsdelsområdets parker kan utvecklas så att de blir attraktiva och trygga för alla att använda samt hur parkernas ekologiska värden kan stärkas. Parkplanen kommer att utgöra ett viktigt planeringsinstrument vid kommande utveckling av stadsdelsområdets parker. I samband med exploatering där parkmark berörs är parkplanen ett särskilt värdefullt underlag.

De planerade utökade städinsatserna genomfördes under sommarperioden i stadsdelsområdets parker, längs strandpromenader och på badplatser. De utökade städinsatserna omfattade även kvällar och helger. Städinsatserna har fokuserat på målsättningen att parkerna ska upplevas välskötta och trygga för boende och besökare. För att ytterligare bidra till välvårdade och trygga parker har 32 nya självkomprimerande skräpkorgar med solcellsdrift placerats ut i stadsmiljön.

Nämnden erhöll 0,2 mnkr i samband med tertialrapport 2 gällande ersättning för kostnader som uppkommit i arbetet med främst renhållning och sanering i samband med olovliga bosättningar. Arbetet med detta har främst skett på Årsta holmar i samband med bortforsling av herrelösa båtar och senare under året med renhållningsinsatser i anslutning till borttagandet av "pirathamnen" nedanför Södersjukhuset. Insatser har även genomförts i bland annat Skinnarviksparken, Bergsgruvan och vid kvarteret Passionsfrukten i slutet av Bondegatan.

Under året har trygghetsskapande åtgärder genomförts för erhållna trygghetsinvesteringsmedel i bland annat Björns trädgård. Åtgärderna innefattar exempelvis renovering av växtbädd och renovering av slitna markytor.

Nyanläggning av parkytor i kvarteret Rosendal mindre och på sydöstra Reimersholme har påbörjats under året utifrån erhållna parkinvesteringsmedel. Beträffande den större parkinvesteringen i kvarteret Rosendal mindre har arbetet påbörjats enligt plan men i samband

med markarbeten har omfattande arkeologiska fynd påträffats. Under året har inledande utgrävningar utförts av arkeologer. Under våren 2020 kommer fortsatta arkeologiska utgrävningar att utföras på platsen och därefter planeras anläggandet av den nya parkytan att fortsätta. På sydöstra Reimersholme har markföroreningar påträffats i samband med markprovtagningar. Utifrån resultat från den andra provtagningen har miljöförvaltningen godkänt åtgärdsplanen och markarbetena planeras påbörjas våren 2020.

Genomförandet av aktuella parkupprustningar har gjorts utifrån ett jämställdhetsperspektiv samt utifrån behoven hos äldre, barn och personer med funktionsnedsättningar. Exempel på insatser är åtgärder av grusgångar med syftet att förbättra tillgängligheten för bland annat äldre i parkerna. Åtgärder på lekplatserna genom utbyte av lekutrustning och renovering av befintlig utrustning har genomförts i bland annat Bryggartäppan och Anders Franzéns park med syftet att säkerställa barns möjligheter att utvecklas genom lek. Inför framtagandet av den nya parkplanen genomfördes en omfattande inventering av hur stadsdelsområdets parker används. En viktig aspekt som undersöktes var hur parkerna används ur ett jämställdhetsperspektiv.

Under året har naturvårds- och trygghetsinsatser inom naturreservatet på Årsta holmar genomförts såsom slyröjning, ängsslåtter samt borttagande av större skräp. Inom naturreservatet i Sickla park har slyröjningsinsatser genomförts.

För att behålla parkerna välskötta har slyröjningsinsatser utförts i exempelvis Skinnarviksparken, Eriksdalslunden, Tantolunden, Vitabergsparken samt på Reimersholme. En omfattande föryngringsbeskärning av prydnadsbuskage i Anna Lindhs park har inletts. Under året har även en större insats av renovering och målning av parkbänkar genomförts runt om i hela stadsdelsområdet. Renoveringen av parkbänkarna har utförts av feriearbetande ungdomar under handledning av servicegruppen.

Under året har förvaltningen arbetat fram underlag gällande upphandling av skötseln av parkmark. Vid årets slut annonserades upphandlingen och ett nytt avtal planeras att träda i kraft i oktober 2020. En viktig del i arbetet har varit att inventera all parkmark inom stadsdelsområdet och uppdateringen av stadens digitala parkkarta.

För att uppnå målet om en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i har förvaltningen utvecklat rutinerna och ökat frekvensen gällande avtalsuppföljningen med parkdriftsentreprenören. Där resultatet inte uppnått ställda krav har bristerna dokumenterats och entreprenören uppmärksammats på detta för omedelbar åtgärd. Förvaltningen har ställt viteskrav på entreprenören för brister som iakttagits vid renhållningsinsatser samt parkskötsel där åtgärd uteblivit trots påtalad avvikelse och begäran om rättelse. För att säkerställa en god renhållningsstandard av parkerna har förvaltningen tillsammans med entreprenören genomfört en gemensam syn av utförd vårstädning och höststädning. Inför de olika årstidernas specifika arbetsmoment har förvaltningen begärt in planering och tidplan från parkdriftsentreprenören. De arbetsmoment som särskilt har granskats är exempelvis gräsklippning, bevattning, skötsel av perennplanteringar, sandupptagning och vinterväghållning. Stickprovskontroller av entreprenörens insatser har löpande genomförts under året av förvaltningen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk- och sårbarhetsanalys (RSA)	100 %			Ny indikator 2019		100 %	100 %	2019
   Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	74 %	75 %	74 %	84 %		80 %	77 %	2019
Analys Enligt medborgarundersökningen har den upplevda tryggheten på Södermalm minskat jämfört med förra året. I undersökningen har 12 procent uppgett att de känner sig otrygga, 14 procent varken eller och 74 procent uppger att de känner sig trygga. Enligt undersökningen upplever sig Södermalmsborna tryggare än snittet i Stockholms stad (70 procent). Utfallet visar att det inte finns några skillnader i mäns och kvinnors upplevda trygghet. Det lokala brottförebyggande rådet, Söderandan, kommer under år 2020 att fortsätta arbetet med åtgärder som ökar tryggheten.								
   Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	54 %	49 %	58 %	57 %		69 %	71 %	2019
Analys Enligt medborgarundersökningen har nöjdheten med renhållning och städning totalt för staden minskat med 7 procentenheter jämfört med 2018. I övriga innerstadsstadsdelar har nöjdheten i snitt minskat med 8,3 procentenheter. Nöjdheten på Södermalm har minskat med 3 procentenheter i jämförelse med utfallet för 2018. Detta trots utökade resurser för avtalsuppföljning och bibehållen extrastädning (under kvällar, helger och vissa vardagar under årets varma månader) samt utplacering av 32 nya kapacitetsstarka självkomprimerande skräpkorgar. Utfallet visar att det finns skillnader mellan mäns och kvinnors nöjdhet med renhållning och städning. Förvaltningen behöver arbeta vidare med analys av vad skillnaderna mellan män och kvinnor beror på. Gällande medborgarundersökningens fråga "städning av nedskräpade platser" har nöjdheten bland södermalmsborna ökat med 6 procentenheter jämfört med 2018.								
   Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden	59 %	57 %	63 %	58 %		69 %	71 %	2019
Analys Enligt medborgarundersökningen har nöjdheten med skötsel av park och grönområden i staden totalt minskat med 5 procentenheter jämfört med 2018. Nöjdheten i övriga innerstadsstadsdelar har i snitt minskat med 8,3 procentenheter. Nöjdheten på Södermalm har istället ökat med en procentenhet vilket sannolikt beror på de utökade resurserna för den förstärkta avtalsuppföljningen. Trots den förstärkta avtalsuppföljningen har dock inte målsättningen helt uppnåtts. Utfallet visar att det finns skillnader mellan mäns och kvinnors nöjdhet med skötsel av park och grönområden. Förvaltningen behöver arbeta vidare med analys av vad skillnaderna mellan män och kvinnor beror på.								
   Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön	85 %	83 %	86 %	Ny indikator 2019		90 %	88 %	2019
Analys Enligt medborgarundersökningen har nöjdheten med stadsmiljön minskat i staden totalt med 5 procentenheter jämfört med 2018. Nöjdheten i övriga innerstadsstadsdelar har i snitt minskat med 3,6 procentenheter. För Södermalm har nöjdheten minskat med 5 procentenheter. Resultatet är svårt att analysera då frågan är ställd på en mycket övergripande nivå. Utfallet visar att det finns små skillnader mellan mäns och kvinnors nöjdhet med stadsmiljön.								

Status	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Avslutad	Kommunstyrelsen ska i samarbete med bostadsbolagen och stadsdelsnämnderna utveckla samverkan mot våldbejakande extremism.	2019-01-01	2019-08-31	

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ A vs lut ad	Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna inventera behovet och lämplig geografisk placering av nya parklekar.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna och de ekonomiska konsekvenserna för fler parklekar med djur i staden.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna verka för att utreda vilka områden som kan läggas till - och utöka redan godkända områden – som platser där stadens ordningsvakter verkar för att skapa trygghet för medborgarna.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och i samverkan med polis och fritidsverksamhet inrätta och bidra till lokala operativa samverkansforum för barn i behov av samlade insatser från skola och socialtjänst.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	Trafiknämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna till utveckling av Stockholms stadsmiljöer genom exempelvis brukaravtal för skötsel av parklekar eller stadsodling.	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

1.2.1. Invånare är trygga och säkra i sitt stadsdelsområde

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Trygghets- och säkerhetsarbetet sker med utgångspunkt i förvaltningens samverkansöverenskommelse med lokalpolisområde Södermalm. Förvaltningen stärker tillsammans med lokalpolisen det socialpreventiva arbetet genom ett särskilt fokus på insatser för att minska narkotikaanvändningen bland ungdomar på Södermalm. Trygghetsinventeringar genomförs för att identifiera brottsutsatta och otrygga platser samt behov av säkerhetshöjande och trygghetsstärkande åtgärder. Förvaltningens trygghets- och säkerhetssamordnare har en nära dialog med verksamheterna i syfte att skapa ett tryggt, säkert och välskött stadsdelsområde. Förvaltningen utvecklar kommunikationen externt kring det trygghets- och säkerhetsarbete som genomförs inom stadsdelsområdet. Verksamheterna fortsätter arbetet mot våldsbejakande extremism utifrån lokala lägesbilder och aktiviteter i handlingsplanen.

Förväntat resultat

- Den upplevda tryggheten ökar.
- Brottsligheten inom stadsdelsområdet minskar.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet delvis har uppfyllts. Bedömningen grundas på att ett av två förväntade resultat uppnås och att aktiviteterna är genomförda.

Det förväntade resultatet om att den upplevda tryggheten ska öka har enligt medborgarundersökningen inte uppnåtts. Utfallet i undersökningen visar på en minskning jämfört med föregående år. Däremot visar BRÅ:s nationella trygghetsundersökning 2019 att upplevelsen av trygghet istället har ökat. Förvaltningen kommer under år 2020 att fortsätta arbetet med åtgärder som ökar tryggheten inom stadsdelsområdet.

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ A vs lut ad	Söderandan erbjuder sommararbetande ungdomar arbete för att öka tryggheten i utvalda områden i stadsdelsområdet (Medborgarplatsen, Fatbursparken, Björns trädgård och Gamla stan).	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Aktiviteten är förlängd och ingår i verksamhetsplan 2020.				
✓ A vs lut ad	Söderandan genomför en trygghetsinventering med ungdomsperspektiv i samarbete med ungdomsrådet.	2018-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	Söderandan utför minst tre trygghetsinventeringar. Dessa görs på platser som väljs utifrån aktuell brottsstatistik, polisens underrättelser och/eller framförda synpunkter från medborgare.	2017-01-01	2019-12-31	Avvikelse
Analys Söderandan har bedömt att det endast funnits behov av två trygghetsinventeringar under året. Aktiviteten är förlängd och ingår i verksamhetsplan 2020.				
✓ A vs lut ad	Utarbeta en kommunikationsplan i samarbete med polisen om det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet.	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

1.2.2. Södermalms parker vårdas, bevaras och utvecklas

◆ Uppfylls delvis

Beskrivning

Stadsdelsområdets parker och grönområden vårdas, bevaras och utvecklas på ett hållbart sätt och med hänsyn till de kulturhistoriska värdena. Parkerna hålls rena, välskötta och skall upplevas trygga samt tillgodose olika behov och önskemål hos invånarna. Vid drift, underhåll och utveckling av stadsdelsområdets parker tas särskilt hänsyn till behoven hos barn, äldre och personer med funktionsnedsättningar.

Olika målgruppers synpunkter och idéer fångas upp i dialog med invånarna. Vid utveckling och upprustning av parkerna inhämtas synpunkter vid samråd. Dialogen med medborgarna förs på olika sätt. Bland annat utvecklas digitala verktyg för detta. Verksamheten möter invånarna vid parkvandringar, brukarmedverkan, stadsodlingar och koloniträdgårdsverksamhet. Verksamheten har en daglig kontakt med invånarna i park- och stadsmiljöfrågor via telefon, e-post och stadens synpunktsportal.

Förväntat resultat

- Parkerna bevaras utifrån sina specifika parkvärden innefattande sociala, kulturella och biologiska värden.
- Medborgarna erhåller attraktiva, välskötta och trygga parker som tillgodoser en mångfald av behov.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet delvis har uppfyllts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet som gäller att parkerna bevaras utifrån sina specifika parkvärden uppnås helt. Gällande det förväntade resultatet rörande att medborgarna erhåller attraktiva, välskötta och trygga parker uppnås detta delvis. Därutöver har en majoritet av aktiviteterna genomförts och färdigställt. Övriga aktiviteter har påbörjats och de insatser som har avvikelser beror främst på oförutsägbara händelser på grund av påträffade markföroreningar och arkeologiska fynd, med tillhörande myndighetskrav på särskilda insatser.

Utifrån svaren i årets medborgarundersökning har målet för nöjdheten med renhållning och städning inte uppnåtts. Gällande målet för nöjdheten med skötsel av park och grönområden har det delvis uppnåtts. Även målet för nöjdheten med stadsmiljön som helhet har delvis uppnåtts. Utöver ovanstående resultat för kommunfullmäktiges årsmål visar svaret från medborgarundersökningen att nöjdheten gällande trygghet i parker och grönområden ökat från 69 till 72 procentenheter jämfört med 2018.

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ A vs lut ad	Bevaka att rådet för funktionshinderfrågor får tillgång till planremisser och andra remisser som rör den fysiska miljön, i samband med att remisserna kommer in till förvaltningen.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	Fortsatt kontrastmarkering av trappor där behov finns.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	Genomföra städinsatser utöver avtalen i de mest utsatta parkerna under sommarperioden.	2019-04-15	2019-09-30	
✓ A vs lut ad	Inrätta en eller fler solbryggor.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	Nyanläggning av parkyta i kvarteret Rosendal mindre, med god tillgänglighet i fokus. Bland annat tillskapas en större vattenlek som är tillgänglig för alla.	2019-01-01	2019-12-31	Avvikelse
Analys I samband med inledande markarbeten har omfattande arkeologiska fynd påträffats. Under året har inledande utgrävningar utförts av arkeologer. Länsstyrelsen har beslutat att ytterligare utgrävningar av platsen ska göras. Länsstyrelsen har påbörjat upphandling av denna utgrävning som förväntas utföras under första halvåret 2020. Beroende på de arkeologiska fynden är projektets tidplan kraftigt påverkad och framskjuten.				
✓ A vs lut ad	Nyanläggning av parkyta på sydöstra Reimersholme.	2019-01-01	2019-12-31	Avvikelse
Analys På sydöstra Reimersholme har ytterligare markprovtagningar utförts på begäran av miljöförvaltningen efter att markföroreningar påträffats. Utifrån resultat från den andra provtagningen har miljöförvaltningen godkänt åtgärdsplanen och markarbetena planeras påbörjas vårvintern 2020. På grund av detta har projektets tidplan påverkats.				
✓ A vs lut ad	Stadsdelsförvaltningen ska arbeta med att skapa goda möjligheter för nya stadsodlingsplatser för medborgarna på Södermalm.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	Ta fram ett program för en större upprustning av lekplatsen i Sickla park.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Planering av aktiviteten har inletts under året. Färdigställande planeras till 2020.				
✓ A vs	Upprustning av parkstråket mellan Maria Prästgårdsgata och Rosenlundsgatan samt parkytan vid kvarteret Skjutsgossen.	2019-01-01	2019-12-31	Avvikelse

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
lut ad				
	Analys Eftersom nämndens begäran om budgetjustering om investeringsmedel för trygghetsskapande åtgärder, som beslutades i samband med verksamhetsplan för 2019, inte erhållits har aktiviteten inte kunnat genomföras. I samband med tertialrapport 1 begärde nämnden budgetjustering om investeringsmedel för trygghetsskapande åtgärder som innefattar projektering av ovanstående åtgärd samt att anlägga en hundrastgård i kvarteret Skjutsgossen. Nämnden fick i samband med tertial 1 medel för att anlägga hundrastgården. I samband med en detaljerad projektering av hundrastgården framkom att mer omfattande markarbeten krävs för att kunna anlägga hundrastgården vid denna plats. Dessutom finns betydande problem med dagvattenhantering som kräver att berörda växtbäddar för träd samtidigt måste byggas om. Åtgärden kommer att fortsätta under 2020.			
✓ A vs lut ad	Upprustning och utveckling av vattenleken i Rosenlundsparken.	2019-01-01	2019-12-31	Avvikelse
	Analys Aktiviteten har skjutits upp. Medlen var planerade att istället användas till anläggandet av den nya parkytan i kvarteret Rosendal mindre. På grund av projektets framskjutna tidplan, som beror på att arkeologiska fynd hittats, har medel använts till andra investeringsprojekt under året.			
✓ A vs lut ad	Upprätthålla och tydliggöra information om stadens städgaranti.	2019-01-01	2019-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att en av fem KF-indikatorer uppnås och fyra uppnås delvis och att KF-aktiviteterna är genomförda. Underliggande nämndmål har uppfyllts.

De barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd i förskolan har fått det. Det har genomförts ett utvecklingsarbete för att säkra att rätt stöd sätts in för barn i behov av särskilt stöd. En del av detta arbete är att det i ett tidigt stadium sätts in handledning av stödenhetens psykolog eller specialpedagoger till arbetslaget. Samtidigt sker en kartläggning av barnets situation för att kunna utforma utbildningen så att barnet får den särskilda stöd och den hjälp de här rätt till. Är barnet i behov av ytterligare insatser har arbetslaget i samarbete med biträdande rektor möjlighet att ansöka om ett individuellt verksamhetsstöd för barnet. Biträdande rektor lämnar över ansökan till rektor som godkänner ansökan innan den skickas vidare till stödenheten.

Ett utvecklingsarbete för att skapa likvärdiga förutsättningar för alla barn pågår, barnens bästämöte. Barnens bästa möte är ett utvecklingsarbete i syfte att stödja barnkonventionen

paragraf 3 (barnens bästa ska komma i första hand i alla beslut som gäller barn) där idén är att förskolorna flyttar sitt fokus från akuta insatser till mer förebyggande insatser. Syftet är att öka ledningsgruppens och arbetslagens kompetens för att ge rätt förutsättningar i verksamheten att uppnå en likvärdig förskola.

Föräldrautbildningen ABC har erbjudits till föräldrar med barn i åldrarna 3-12 år. Förvaltningen har utbildat fyra stycken nya ABC-ledare för att kunna erbjuda fler tillfällen för föräldrautbildningen än tidigare år. Det har genomförts åtta ABC-grupper och antalet deltagande föräldrar har varit 90 stycken. Alla förskoleområden har en till två utbildade ABC-ledare och när utbildningssatsningen är klar ska det vara minst två ABC-ledare per område.

Den 1 juli 2019 trädde den nya läroplanen för förskolan i kraft. De övergripande förändringarna innebär bland annat förtydliganden och kompletteringar av målen när det gäller barns språkliga och kommunikativa utveckling, barns matematiska utveckling samt naturvetenskap och teknik. I läroplanen förtydligas även rektors ansvar samt vad förskolläraren respektive arbetslaget ansvarar för. Verksamheterna har infört förändringar som till exempel förskollärarnas särskilda ansvar för att leda undervisningen. Det är förskollärarna som har ansvaret för det pedagogiska innehållet i undervisningen och att leda undervisningen så att målen och intentionerna i läroplanen uppfylls. Det har tagits fram en gemensam överenskommelse för pedagogisk utvecklingstid (PUT) för legitimerade förskollärare. Överenskommelsen har tagits fram av förskolans ledningsgrupp i samarbete med kommunal och lärarförbundet. Syftet med denna överenskommelse är att skapa en likvärdig undervisning för alla barn i förskolan och likvärdiga förutsättningar för alla legitimerade förskollärare. Ett förskoleområde har varit pilot i införandet av den nya överenskommelsen och de övriga kommer införa detta år 2020.

Södermalms pedagogiska ställningstaganden ligger tillsammans med den nya läroplanen som grund för hur de pedagogiska miljöerna utvecklats. Detta utvecklingsarbete har varit prioriterat för verksamheterna. Miljöerna har utformats så att de blir mer tillgängliga och ger utrymme för lärande där alla kan samspela. En viktig del i arbetet med miljöerna är barnens rätt till delaktighet. Barnen involveras i utformningen av miljöerna och i planering av utbildningen genom att pedagogerna observerar och dokumenterar vad barnen gör. Denna observation tillsammans med läroplanens mål ligger sedan till grund för hur verksamheten planeras och utvecklas. Resultatet av utvecklingsarbetet ska leda till att de pedagogiska miljöerna ger barnen större möjligheter att själva kunna göra egna val i förskolan. Resultatet ska även och vara ett stöd för förskollärarna i planeringen av undervisningen. Ett gott exempel som kommit fram ur detta utvecklingsarbete är rummen som inretts med tydligt avgränsade hörnor för kreativa aktiviteter som lera, målning, bygg och konstruktion samt digitala hörnor. Verksamheten beskriver att denna utveckling av miljöerna har en positiv påverkan för barnen och det märks extra tydligt på barn som har svårt att fokusera. Miljöerna inomhus är lättare att råda över i utformningen än miljöerna utomhus som i många fall delas med andra som exempelvis boende.

Verksamheten har utvecklat konceptet ”KryddeRiEt” för fortbildning för medarbetarna. På ”KryddeRiEt” har fortbildningsinsatser, nätverk, studentarbete, spridning av intern kompetens och andra pedagogiska möten genomförts. ”KryddeRiEt” har även varit en plats för kreativa möten med estetiska uttryckssätt och barnateljéer. Konceptet kommer att utvecklas och flyttas till förskolor där den passar bäst.

Utvecklingsarbetet med att ge barnen förutsättningar för att utveckla sin digitala kompetens fortsätter. Till största delen används digitaliseringens möjligheter i gruppaktiviteter där barnen utforskar tillsammans. Verksamheterna kombinerar den digitala tekniken med annat material för att skapa kreativa miljöer. Det sker exempelvis i utformningen av mötesplatser i de pedagogiska miljöerna där projektorer placeras tillsammans med bygg och konstruktionsmaterial för att använda bilder som ett ytterligare perspektiv i skapandet. Ett annat exempel är applikationen green screen som lagts till på förskolornas lärplattor. Green screen används för att göra bilder och filmer tillsammans med barnen där motiv som exempelvis byggnader och miljöer klipps in i bakgrunden. Blue-bot är också ett material som används för att bland annat öva programmering. Användandet av datorer, lärplattor och smarta telefoner i undervisningen har ökat då det nu finns en högre medvetenhet om hur digitala verktyg kan användas som ett verktyg i barns lärande och för att kvalitetssäkra det pedagogiska arbetet. Leda digitalisering är ett forum där rektorerna i förskolan deltar. Forumet syftar till att fokusera på arbetet med att integrera nya digitala möjligheter i förskolans verksamheter. Detta har lett till att förskolorna har utvecklat sin digitalisering i undervisningen och underlättat ledningens och medarbetarnas systematiska kvalitetsarbete.

Införandet av skolplattformen har pausats då det upptäcktes att systemet inte uppfyller kraven på säkerhet för personuppgifter. Förskolornas digitala kommunikation med vårdnadshavarna har fått genomföras på annat sätt. Även den pedagogiska dokumentationen som tydliggör barnens lärande har inte kunnat genomföras genom skolplattformen utan verksamheten har istället löst detta med att dokumentera på annat sätt. Införandet av skolplattformen kommer att tas upp igen under år 2020. Datorbyte och migreringen till ny leverantör har fungerat mindre bra. Detta har komplicerat det digitala arbetssättet då det saknats skrivare, varit svårigheter att nå de gemensamma katalogerna i systemet och kommunicera genom outlook.

Verksamheterna har tagit del av Kulturrådets erbjudande att genom statliga medel köpa in böcker till förskolan. Satsningen är en del av att stärka de läsfrämjande insatserna i förskolan och skapa intresse för läsning hos barn och föräldrar. Förvaltningen har haft ett samarbete med biblioteken som tagit fram en kvalitetsgranskad boklista som förskolorna använde vid inköpet.

Den pedagogiska dokumentationen fortsätter att utvecklas för att på ett bättre sätt samla barnens lärande och frågor. Pedagogerna använder dokumentationen för att reflektera och planera undervisningen i förskolan. Dokumentationen används även i mötet med vårdnadshavarna vid till exempelvis föräldramöte och utvecklingssamtal. Den pedagogiska dokumentationen har utvecklats till att genomföras i en digital anteckningsbok, OneNote. Den digitala anteckningsboken ger rektorerna möjlighet att på ett mer lättillgängligt sätt läsa dokumentationerna som genomförs i förskolorna, följa barngruppens lärande och följa upp de nationella målen.

Verksamheterna har fortsatt att organisera utbildningen och undervisningen så att barnen möts, leker och lär tillsammans med varandra oberoende av könstillhörighet. En del i jämställdhetsarbetet är att verksamheterna uppmärksammar normer som kan begränsa barnen. Verksamheterna arbetar normmedvetet genom att exempelvis se över material, bilder och böcker ur ett normmedvetet perspektiv.

Antal barn 1-5 år inom stadsdelsområdet har minskat under året och prognostiseras att minska under kommande år. Förvaltningen förbereder och genomför nödvändiga åtgärder för att möta

denna utveckling. Det var 86 barn färre i den kommunala förskolan år 2019 i jämförelse med år 2018. Platsgarantin har uppfyllts för året.

Inför att barnkonventionen bli lag den 1 januari 2020 har stadens barnombudsman föreläst för medarbetare om barns rätt.

Stadens handlingsplan för barnskötare och förskollärare har varit vägledande i verksamheternas arbete med att börja ta fram en lokal handlingsplan för att förbättra arbetssituationen. Arbetet kommer att fortsätta år 2020 med lokala utvecklingsgrupper som tar fram förbättringsområden.

Förvaltningen har fortsatt att ta del av stadens kompetenssatsning för barnskötare att utbilda sig till förskollärare under arbetstid. Från förvaltningen deltar 18 barnskötare i utbildningen. Förvaltningen fortsätter även att ta del av stadens kompetenssatsning gällande tillsvidareanställda barnskötare som saknar utbildning för att arbeta med barn. Under året har 14 barnskötare utbildat sig genom denna satsning.

Förvaltningen har påbörjat ett arbete med att ta fram en strategi för att kommunicera förskolornas kvalitet och utbildning, så att vårdnadshavare väljer Södermalms kommunala förskolor. Bland annat har en film tagits fram som ska användas för att marknadsföra förvaltningens förskolor.

Utbud och efterfrågan av förskola på nationella minoriteters språk

Stockholms stad är förvaltningsområde för finska, samiska och meänkieli vilket innebär särskilda rättigheter för dessa grupper. Den finska förskolan erbjuder barnen utbildning och undervisning på både svenska och finska. Efterfrågan på förskola på samiska och meänkieli ska under år 2020 kartläggas. Enligt stadens kösystem är det inga barn som står i kö till förskola på samiska eller meänkieli inom stadsdelsområdet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	40,9 %	2 %	39 %	41,8 %		41 %	41 %	VB 2019
Analys Andelen förskollärare har minskat något i jämförelse med år 2018. Verksamheterna fortsätter att utveckla arbetet med att rekrytera och behålla förskollärare.								
  Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	87 %	86 %	88 %	86 %		90 %	90 %	2019
Analys Andelen nöjda föräldrar har ökat något. Föräldrasamverkan är ett område som behöver fortsätta att utvecklas.								
  Antal barn per grupp	12,7 barn/avd.			12,3 barn/avd.		16	16	VB 2019
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5 st			4,9 st		4,9	4,9	VB 2019
Analys Förskolorna fortsätter arbetet med att genomföra åtgärder för att minska antalet förskolebarn per anställd. Det är färre barn per anställd för yngre barn än för äldre barn.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,5			3,6		3,8	3,8	2019
<p>Analys</p> <p>De förskolor som har låga skattningsvärden ska ta fram en handlingsplan för att beskriva vilka åtgärder som genomförs för att höja verksamhetens kvalitet.</p> <p>Verksamheterna har säkrat uppföljningen av skattningen av WKI (webbaserad kvalitetsindikator) vilket lett till att medarbetarna är mer självkritiska i sin granskning av verksamheten genom de olika metoder för uppföljning och verksamhetsutveckling som har tagits fram. Användandet av digitala verktyg är ett område som flera förskolor lyfter som en av anledningarna till det lägre värdet och som bidragit till den aktuella värderingen. Medarbetarna har erbjudits kompetensutveckling i pedagogisk dokumentation i digital form och som bidragit till ökad medvetenhet i bedömningen. Förvaltningen kommer att fortsätta utveckla arbetet för att kvalitetssäkra resultaten i WKI.</p>								

Status	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  A vs lut ad	Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda sommarkolloverksamhetens avgiftsmodell, både gällande dygnsavgiften per barn och de inkomstspann som ligger till grund för de olika avgiftsnivåerna	2019-01-01	2019-12-31	
  A vs lut ad	Utbildningsnämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla arbetssätt och rutiner för att säkerställa att utbildningsnämndens samordningsansvar för elever med upprepade och längre frånvaro är väl fungerande oavsett huvudman	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

1.3.1 Barnen har jämlika villkor i förskolan

 Uppfylls helt

Beskrivning

Verksamheterna värnar om flickors och pojkars rättigheter och bidrar till att alla barn har lika möjligheter att lyckas i förskolan oavsett bakgrund. Varje förskoleenhet har ett barnombud som samarbetar med Ersta Vändpunkt när vårdnadshavare har missbruksproblematik. Förskolorna har rutiner för orosanmälan till socialtjänsten i enlighet med socialtjänstlagen och deltar även i socialtjänstens tidiga förebyggande arbete. Föräldrar till barn i åldrarna 3–12 år erbjuds ABC-föräldrastöd.

Förväntat resultat

- Alla barn lyckas i sin utbildning oavsett bakgrund.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att

förväntat resultat och indikatorn uppnås och att aktiviteten är genomförd.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel enheter inom förskolan som har barnombud	100 %			100 %		100 %		2019

Status	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 A vs lut ad	Förskollärare utbildas till ABC-ledare.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Aktiviteten är förlängd och ingår i verksamhetsplan 2020.				

Nämndmål:

1.3.2. Barnen leker, lär och utvecklas i förskolan

 Uppfylls helt

Beskrivning

Verksamheten ger barnen förutsättningar att utvecklas i trygga och goda lek- och lärmiljöer. Barnens utveckling och lärande sker i samspel med omgivningen. Barngruppens storlek och sammansättning varierar under dagen beroende av verksamhetens innehåll och aktivitet. Verksamheten prioriterar arbetet med att ge barnen möjlighet att utveckla sitt språk och sin förståelse för matematik och naturvetenskap.

Den pedagogiska dokumentationen synliggör barnens frågor och lärande och är en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Det systematiska kvalitetsarbetet innehåller uppföljning, utvärdering, analys och utveckling av verksamheten.

Förväntat resultat

- Verksamheten är likvärdig och har en hög kvalitet.
- Den pedagogiska dokumentationen visar att barnen leker, lär och utvecklas i förskolan.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och fyra indikatorer uppnås och tre uppnås delvis samt att aktiviteterna är genomförd.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel förskolor som använder pedagogisk dokumentation för att synliggöra barnens lärande	100 %			100 %		100 %		2019
 ♀ Andel nöjda vårdnadshavare avseende utveckling och lärande	82 %	81 %	83 %	81 %	84 %	84 %		2019
Analys Personalomsättningen har varit hög på några av förskolorna och det har påverkat föräldrarnas nöjdhet avseende utveckling och lärande.								
 ♀ Andel vårdnadshavare som upplever att deras barn uppmuntras till att utveckla sitt matematiska tänkande	82 %	82 %	81 %	Ny indikator 2019		82 %		2019
 ♀ Andel vårdnadshavare som upplever att deras barn uppmuntras till att utveckla sin förståelse för naturvetenskapliga fenomen	84 %	83 %	85 %	Ny indikator 2019		83 %		2019
 ♀ Andel vårdnadshavare som upplever att deras barn uppmuntras till att utveckla sitt språk	86 %	84 %	88 %	Ny indikator 2019		85 %		2019
 Personalens självvärdering av "barns språkliga och kommunikativa utveckling" enligt kvalitetsindikatorn	3,6			3,6		3,8		2019
Analys Resultatet för området är detsamma som år 2018. Förskolorna fortsätter att utveckla digitala arbetssätt för att stärka barnens språkutveckling.								
 Personalens självvärdering under området "barns matematiska utveckling" enligt kvalitetsindikatorn	3,4			3,4		3,8		2019
Analys Resultatet av självvärderingen är detsamma som år 2018. En av anledningarna till det lägre värdet är att det behövs fortsatt utveckling i arbetet med att använda digitala verktyg tillsammans med barnen för att konkretisera matematik.								

Status	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Avslutad	Förskolans ledningsorganisation utvecklas för att säkerställa likvärdig förskolläraledd undervisning.	2018-01-01	2019-12-31	

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel vårdnadshavare som upplever att den pedagogiska miljön på barnets förskola uppmuntrar till lek, utveckling och lärande	87 %	87 %	87 %	Ny indikator 2019		86 %		2019
 Personalens självvärdering av pedagogisk miljö och material enligt kvalitetsindikatorn	3,6			3,7		3,8		2019
Analys Resultatet är lägre än år 2018. Pedagogiska miljöer är även fortsättningsvis ett utvecklingsområde.								

Statu s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 A vs lut ad	Förskolan gör kemikaliesmarta val vid inköp av pedagogiskt material.	2017-01-01	2019-12-31	
Analys Aktiviteten är förlängd och ingår i verksamhetsplan 2020.				
 A vs lut ad	Förskolans miljöer utformas ur ett tillgänglighetsperspektiv.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Aktiviteten är förlängd och ingår i verksamhetsplan 2020.				

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att sex av nitton KF-indikatorer uppnås, fem uppnås delvis och två uppnås inte (för sex KF-indikatorer finns inget utfall att redovisa år 2019) och att KF-aktiviteterna är genomförda. Underliggande nämndmål har uppfyllts.

Arbetet för en sammanhållen socialtjänst fortsätter och fokuserar på resultat för brukaren. Detta innebär bland annat ett närmare internt samarbete i ärenden där det behövs fler kompetenser och i ärenden med komplex problematik. Vidare fortsätter arbetet med att

säkerställa att verksamheterna är jämställda vilket bland annat innebär att män och kvinnor får del av insatser på lika villkor. Vid analys av uppföljningar och statistik lyfts könsaspekten i de fall det är möjligt för att synliggöra eventuella olikheter samt möjliggöra analys och förbättringsåtgärder. Resultaten för 2019 visar bland annat att det är färre män med missbruk som avslutar insatser enligt plan än kvinnor. Inom socialpsykiatri är det fler män än kvinnor som uppgett att de klarar mer på egen hand. Förvaltningen arbetar vidare med analys av resultaten och kommer bland annat se över de insatser som klienter oftast beviljas för att säkerställa att insatserna används på ett sätt som gör dem så självständiga som möjligt. Inom funktionshindersområdet visar brukarundersökningen inga skillnader mellan män och kvinnor gällande bemötande och hur brukaren kan påverka insatsens utformning.

Orosanmälningar gällande barn och unga uppgår till 1 522 anmälningar. Av årets anmälningar gällde 43 procent flickor och 57 procent pojkar. Det är i genomsnitt 32 anmälningar per vecka. De vanligaste anmälningsorsakerna är våld mot barn, egen psykisk ohälsa eller missbruk hos förälder. Ärendena bedöms som alltmer komplexa och våld förekommer oftare.

Förvaltningen har fortsatt arbetet för att de individer och familjer som hotas av vräkning ska få behålla sina boenden. Barnfamiljer med ekonomiskt bistånd i osäkra boendeförhållanden erbjuds särskilt stöd i bostadssökande av en så kallad boendelots. Ingen barnfamilj har blivit vräkt under perioden.

Barns rättigheter

Under året har förvaltningen arbetat på flera nivåer kring barnets rättigheter och inflytande. Arbetet har utgått från stadens program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018 - 2022. Arbetet har följt förvaltningens handlingsplan för implementering av barnkonventionen. Inom sociala avdelningen finns fyra barnrättssamordnare som deltar i verksamheternas processteam. En av barnrättssamordnarna deltar i ett stadsövergripande nätverk som ska möjliggöra samverkan och erfarenhetsutbyte mellan förvaltningar och bolag för ett effektivare arbete med barns rättigheter. Sociala avdelningen har startat ett internt barnombuds nätverk med representanter från berörda verksamheter.

Verksamheterna har arbetat med ett stärkt barnrättsperspektiv genom att bland annat lyfta barnets bästa i utredningar och beslut. BRA-samtal (barns rätt som anhöriga) håller på att implementerats inom utförarverksamheterna där barn till personer med beroendeproblematik får möjlighet att komma till tals och bli lyssnade på utifrån sin situation.

Inom förvaltningen används olika metoder för att ge barn som har kontakt med socialtjänsten möjlighet att komma till tals. Till exempel har sociala avdelningens mottagningsenhet genomfört en brukarundersökning särskilt framtagen för att den ska vara enkel att besvara för barn i olika åldrar.

Uppföljning av utvecklad samverkan mellan skola och socialtjänst

Förvaltningen har utvecklat samverkan mellan skola och socialtjänst. Under året har en arbetsgrupp med representanter från förskola, skola, socialtjänst, BUP och Habilitering haft ett särskilt uppdrag kopplat till arbetet med problematisk skolfrånvaro. Arbetsgruppen har kartlagt skolfrånvaro, angett orsakerna till frånvaro och tagit fram förslag på åtgärder. Ett särskilt skolteam med representanter från skola och socialtjänst har startats. Några elever med långvarig skolfrånvaro kommer att ta del av insatsen och en utvärdering kommer därefter att genomföras.

Under hösten har socialtjänst, skola och polis fortsatt arbetet med att ta fram en struktur för hur operativa samverkansforum ska organiseras. Grundskolechef, kommunpolis samt enhetschef för utförarenheten och enheten för barn och ungdom organiserade ett möte där samtliga rektorer från de kommunala skolorna, representanter från polismyndigheten och socialtjänsten bjöds in. Under mötet presenterade de tre organisationerna sin respektive lägesbild från stadsdelsområdet. Deltagarna arbetade sedan i tvärgrupper utifrån frågeställningarna vad vill vi göra tillsammans och vad kan vi göra utifrån respektive uppdrag och resurser. Materialet har sammanställts och kommer att utgöra en del av underlaget i samverkansöverenskommelsen mellan Södermalms stadsdelsförvaltning och polisen. Även det interna samarbetet inom förvaltningen har utvecklats för att olika roller och funktioner snabbare ska kunna aktiveras vid behov.

Uppföljning av arbetssätt och riktlinjer för att säkerställa att allvarssamtal hålls inom 48 timmar

För att utveckla arbetssättet gällande allvarssamtal har förvaltningen under året haft ett första möte med kommunpoliserna och chefen för utredargrupperna inom lokalpolisområde Södermalm. Syftet var att undersöka möjligheten att genomföra gemensamma allvarssamtal inom 48 timmar efter att det kommit till socialtjänstens kännedom att ungdomar begått brott för första gången. Det finns dock inte möjligheter att genomföra gemensamma samtal med polisen på grund av förundersökningssekretessen och polisens bristande resurser.

Förvaltningen har arbetat med att utveckla rutiner och arbetssätt för att kunna genomföra allvarssamtal och genomför dem än så länge utan polisens medverkan. Det har varit utmaningar att hålla tidsgränsen vilket bland annat beror på att vårdnadshavare upplever att de redan har haft allvarssamtal hos polisen i samband med det begångna brottet, svårigheter att nå vårdnadshavare och svårigheter för vårdnadshavare att komma till möte inom så kort tidsram.

Förvaltningen har tillsammans med stadsdelsförvaltningarna Enskede-Årsta-Vantör, Hässelby-Vällingby och Skärholmen deltagit i socialförvaltningens referensgrupp för att skapa strukturer och utbyta erfarenheter kring allvarssamtalen.

Missbruk och våld i nära relationer

Förvaltningen har tillsammans med stadsdelsförvaltningarna Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Skarpnäck samt PRIMA Maria och Psykiatri Södra arbetat fram ett förslag på en gemensam handlingsplan för målgruppen personer med samsjuklighet, det vill säga personer med missbruk och psykisk ohälsa samt personer med psykisk funktionsnedsättning. Under hösten hölls en första gemensam workshop med samverkansaktörerna. Syftet med workshopen var uppstart för denna samverkan kring personer med samsjuklighet.

Relationsvåldscentrum för innerstaden (RVCI), beläget på Södermalm, vänder sig till personer som utsatts för våld i nära relation och våldsutövare som vill bryta sitt beteende. Allt fler personer tar kontakt och efterfrågan på stödinsatser har fortsatt att öka. Under år 2019 har 170 våldsutsatta kvinnor och 16 våldsutsatta män fått stöd och behandling av verksamheten. Därutöver har 25 kvinnor och två män remitterats via polisen och fått stöd under rättsprocessen. Verksamheten erbjuder även gruppverksamhet där åtta kvinnor för närvarande deltar.

32 våldsutövande män samt 7 våldsutövande kvinnor har fått stöd och behandling av verksamheten. En gruppbehandling för våldsutövande män startade under hösten. Ett kontinuerligt motivationsarbete pågår för att motivera våldsutövare till deltagande i gruppbehandling.

Inom RVCi finns kompetens i att möta särskilt sårbara grupper exempelvis personer utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck. Under året har det funnits inslag av hedersrelaterad problematik i några enstaka ärenden. En ny målgrupp som erbjuds stöd och behandling är unga vuxna som utövar våld mot sina föräldrar. Ett fåtal sådana ärenden har aktualiserats och insatserna anpassas och samordnas med anhörigkonsulent.

Det våldspreventiva samarbetet mellan sociala avdelningen och förskoleavdelningen har fortsatt utifrån en framtagen handlingsplan. Under perioden har medarbetare från förskolorna tagit del av kompetensutveckling kring barns våldsamma lekar.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Under året har förvaltningen arbetat med olika insatser för att förbättra tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Arbetet har utgått från stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018 - 2023.

Verksamheterna har fortsatt att stärka möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att delta på arbetsmarknaden och underlätta övergången till praktikplats, arbete eller studier. Genom tydligare beställningar och tätare uppföljningar förbättras brukarnas möjligheter att komma vidare från daglig verksamhet. Brukaren skapar tillsammans med handläggaren och sin dagliga verksamhet ett gemensamt mål. Det kan handla om att träna på saker brukarna har svårt med eller träna på att bli mer självständig inför en praktikplats, arbete eller studier.

Även i år genomförde sommarjobbade ungdomar med funktionsnedsättningar en tillgänglighetsinventering av ett antal av förvaltningens verksamhetslokaler och platser. Utifrån genomförda inventeringar föreslås ett antal förbättringsåtgärder som verksamheterna själva enkelt kan åtgärda. Förvaltningens uppföljning under hösten visar att ett antal förändringar har genomförts, bland annat har flera verksamheter förbättrat skyltningen i lokalerna.

I samband med verksamhetsuppföljningar inom LSS-verksamheterna följs tillgänglighet upp som en av Socialstyrelsens sex kvalitetsdefinitioner. Av 16 verksamheter uppfyller 13 verksamheter Socialstyrelsens kvalitetsdefinition gällande tillgänglighet helt, två verksamheter uppfyller till viss del och en verksamhet uppfyller inte kvalitetsdefinitionen.

Inom bostad med särskild service och daglig verksamhet har stadens brukarundersökningar i år genomförts med hjälp av verktyget Pict-o-Stat. Pict-o-Stat är ett verktyg som är särskilt anpassat för att det ska vara lättare för personer med funktionsnedsättning att förstå och själv kunna besvara frågorna.

Verksamheterna har fortsatt arbetet med att utveckla verksamheten med stöd av välfärdsteknik för att öka brukarnas delaktighet och självständighet. Inköp av Ipads och särskilda pennor har gjorts för att underlätta planering av vardagen genom användande av bilder eller text. Pennorna hjälper brukarna att enklare använda skärmen. Robotdammsugare har köpts in för att öka självständigheten hos brukarna i hemmet. Brukare har erbjudits regelbundet stöd i användandet av digitala hjälpmedel. Verksamheterna har utsedda

digitaliseringsombud som arbetar med att uppdatera verksamheternas digitala teknik och utrustning. Digitaliseringsombuden ingår i en gemensam metodgrupp för digitalisering. Gruppen arbetar med att skapa rutiner, byta erfarenheter och gör studiebesök för att inspireras och hämta kunskap. I enlighet med webbtillgänglighetsdirektivet fortsätter förvaltningen arbetet med bland annat klarspråk, att texta rörligt material och att tillgängliggöra pdf:er och liknande dokument.

Verksamheterna har arbetat för att möjliggöra för de boende i gruppboende att utöva fysiska aktiviteter. Bland annat erbjuds regelbundna promenader, att träna på inne- och utegym, simning eller någon lättare form av sittgymna.

Stadsdelsnämndens råd för funktionshindersfrågor tar del av samtliga nämndärenden och i de fall rådet ser det som relevant lämnar de ett eget yttrande. Rådet har träffat avdelningschef för sociala avdelningen en gång i månaden för att gå igenom aktuella frågor och få möjlighet till dialog med förvaltningen. Inför verksamhetsplaneringen 2019 deltog funktionshindersrådet i arbetet med att ta fram indikatorer och aktiviteter kopplade till programmet för delaktighet.

Redovisning av statsbidrag

Motverka akut hemlöshet

Förvaltningen tilldelades 681 tkr. Medlen har använts till att förstärka arbetet för personer med samsjuklighet som lever i eller riskerar att hamna i hemlöshet. Medlen har finansierat delar av lönekostnader för två samsjuklighetshandläggare på enheten för vuxna.

Stärkt bemanning inom den sociala barn- och ungdomsvården

Förvaltningen tilldelades 467 tkr. Medlen har använts till att anställa samordnare i arbetsgrupperna på enheten för barn och ungdom. Samordnarna har ansvarat för bland annat introduktionen av nya medarbetare och gett stöd i arbetet med verksamhetssystem och arbetsmetoder.

Stärka insatserna för barn och unga med psykisk ohälsa

Förvaltningen tilldelades 130 tkr. Medlen har använts till att starta ett pilotprojekt tillsammans med skola med flera, det så kalladeskolnärvaroteamet Södermalm, där det ingår biträdande enhetschef och behandlare från ungdomsgruppen från förvaltningen.

Kvalitetsutveckla arbetet mot våld i nära relationer

Förvaltningen tilldelades 242 tkr. Medlen har använts till att finansiera lönekostnader för förvaltningens samordnare gällande arbetet mot våld i nära relationer och arbetet med våldspreventionsprojekt med förskolan. Medlen har även använts till vidareutbildning av medarbetare och konferenser och en utbildningsinsats för medarbetare inom funktionshindersområdet gällande våld i nära relationer.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och unga som bedöms ha skyddsbehov som har kunnat placeras under trygga förhållanden	100 %	100 %	100 %	Ny indikator 2019		100 %	100 %	VB 2019
   Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats.	87,3 %	80,8 %	96,2 %	82 %		84 %	84 %	VB 2019
Analys Utfallet visar att det är fler pojkar än flickor som återaktualiserats inom 12 månader efter avslutad insats. Tidigare år har det varit ungefär lika stor andel pojkar och flickor som återaktualiserats. Förvaltningen behöver analysera resultaten vidare och se över arbetssätt och insatser.								
  Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	75 %	76 %	79 %	94 %		100 %	Öka	2019
Analys Förvaltningen når inte årsmålet om 100 procent. Utfallet har tydligt försämrats jämfört med föregående år. Under år 2020 fortsätter förvaltningen arbetet med att identifiera vilka eventuella problem och risker som finns avseende diskriminering i mötet med personer med funktionsnedsättning. Förvaltningen fortsätter med de kompetenshöjande insatserna på området genom att erbjuda fler medarbetare möjlighet till utbildning.								
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	92 %	91 %	93 %	91 %		100 %	Öka	2019
Analys Förvaltningen når inte årsmålet om 100 procent men utfallet har förbättrats jämfört med föregående år. Under år 2020 fortsätter förvaltningen arbetet med att identifiera vilka eventuella problem och risker som finns avseende diskriminering i mötet med personer inom socialpsykiatri. Förvaltningen fortsätter med de kompetenshöjande insatserna på området genom att erbjuda fler medarbetare möjlighet till utbildning.								
   Andel brukare som trivs - funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	82 %	87 %	81 %	Ny indikator 2019		90 %	80 %	2019
Analys Resultatet utgår från pict-o-statundersökning för insatserna gruppbostad, servicebostad, daglig verksamhet och korttidstillsyn. Indikatorn är ny från och med år 2019 och det saknas därför underlag för jämförelser. Förvaltningens utfall motsvarar det genomsnittliga utfallet i staden, 82 procent. Kvinnors upplevelse av trivsel är lägre än männens vilket motsvarar utfallet för hela staden.								
   Andel enskilda som klarar mer på egen hand inom socialpsykiatri	18,33	26,47 %	15,38 %	20,87		26 %	25 %	2019
Analys Utfallet är lägre än föregående år och årsmålet uppnås inte. Fler män än kvinnor har uppgett att de klarar mer på egen hand. Förvaltningen arbetar vidare med analys av resultatet och kommer bland annat se över de insatser som klienter oftast beviljas, exempelvis boendestöd, för att säkerställa att insatserna används på ett sätt som gör dem så självständiga som möjligt.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	43,5 %	38,7 %	54,5 %	53,3 %		50 %	42 %	VB 2019
Analys								
Allt fler personer med insatser inom verksamheten har komplexa vårdbehov och är hemlösa, vilket gör att de har svårare att följa en planering. Förvaltningen kommer att arbeta med analys och åtgärder utifrån utfallet. Utfallet visar att det är färre män än kvinnor som avslutar insatser enligt plan vilket bedöms bero på att män i högre utsträckning har mer komplexa behov.								
  Andel meddelanden om avhysning som inkommit till förvaltningen från Kronofogdemyndigheten som kunnat avvärjas	96,58 %			Ny indikator 2019		95 %	tas fram av nämnd	VB 2019
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	97 %	97 %	96 %	95 %		92 %	90 %	2019
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	81 %	84 %	80 %	83 %		81 %	78 %	2019
  Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes	72 %	80 %	65 %	79 %		80 %	80 %	2019
Analys								
Verksamheten har genomfört en omorganisation vilken medförde byte av handläggare för många personer. Organisationen bedöms på sikt innebära en förbättring med färre byten av handläggare och bättre nöjdhet med hur utredningen genomförts. Fler män än kvinnor uppger att de är nöjda med hur utredningen genomförts. Förvaltningen behöver arbeta vidare med analys av vad skillnaderna mellan män och kvinnor beror på.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten skattar sin hälsa som god				67 %		58 %	-	2019
Analys								
Indikatorn baseras på frågor i Stockholmsenkäten som genomförs vartannat år. Nästa Stockholmsenkät genomförs år 2020 och därför redovisas inget utfall i VB 2019.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol				58 %			-	2019
Analys								
Indikatorn baseras på frågor i Stockholmsenkäten som genomförs vartannat år. Nästa Stockholmsenkät genomförs år 2020 och därför redovisas inget utfall i VB 2019.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika				86 %		92 %	-	2019

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
Indikatorn baseras på frågor i Stockholmsenkäten som genomförs vartannat år. Nästa Stockholmsenkät genomförs år 2020 och därför redovisas inget utfall i VB 2019.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak				84 %		91 %	-	2019
Analys								
Indikatorn baseras på frågor i Stockholmsenkäten som genomförs vartannat år. Nästa Stockholmsenkät genomförs år 2020 och därför redovisas inget utfall i VB 2019.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld							-	2019
Analys								
Indikatorn baseras på frågor i Stockholmsenkäten som genomförs vartannat år. Nästa Stockholmsenkät genomförs år 2020 och därför redovisas inget utfall i VB 2019.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte burit vapen							-	2019
Analys								
Indikatorn baseras på frågor i Stockholmsenkäten som genomförs vartannat år. Nästa Stockholmsenkät genomförs år 2020 och därför redovisas inget utfall i VB 2019.								
  Antal vräkningar som berör barn	0			Ny indikator 2019		0	tas fram av nämnd	VB 2019
  Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	77 %	82 %	74 %	85 %		93 %	92 %	2019
Analys								
Utfallet är lägre än föregående år och årsmålet uppnås delvis. Män upplever sig tryggare i större utsträckning än kvinnor. Förvaltningen kommer att göra en fördjupad analys av resultatet och utreda bakomliggande orsaker samt arbeta för att förbättra tryggheten.								

Statu s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  A vs lut ad	Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna fortsätta att utveckla stödet till elever med funktionsnedsättning som går ut ungdomsgymnasiet och gymnasiesärskolan.	2019-01-01	2019-12-31	
  A vs lut ad	Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ansvara för att barnskötare, socialsekreterare och medarbetare inom äldreomsorgen erbjuds vidareutbildning och kompetensutveckling.	2019-01-01	2019-12-31	

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ A vs lut ad	 Socialnämnden ska i samarbete med idrottsnämnden, stadsdelsnämnderna och civilsamhällets aktörer utveckla hälsofrämjande insatser för personer med funktionsnedsättningar.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna följa upp konsekvenser av nya utskrivningsregler för brukare som kommer från slutenvård.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna göra en översyn av gällande riktlinjer med inriktning att alla stadsdelsnämnder ska inrätta lokala operativa samverkansforum för samverkan mellan skola, socialtjänst och polis.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med landstinget utveckla en stadsövergripande handlingsplan för att förebygga självmord.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda en komplettering av stadens relationsvårdcentrums verksamhet så att den även inkluderar stöd till barn som upplevt våld.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda om det är möjligt att utveckla boendestöd inom missbruksområdet.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda vilka möjligheter det finns och vilka insatser som skulle krävas, i fall av våld i nära relationer, att se till att det är den våldsutsatta parten och inte våldsutövaren som bor kvar i det gemensamma boendet.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	 Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna göra en översyn av riktlinjerna för hur socialtjänsten agerar när ett barn eller en ungdom stängs av från skolan med sikte på snabbare insatser.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	 Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna göra en översyn avseende stadens ungdomsmottagningar gällande bland annat organisation och huvudmannaskap.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	 Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna att införa kompetenshöjande insatser om könsstympning genom att införa en särskild utbildning som riktas till personal inom skola, vård och socialtjänst.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	 Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetssätt för att säkerställa att allvarssamtal med ungdomar och deras föräldrar samt polis ska hållas inom 48 timmar efter det att det kom socialtjänsten till kännedom att den unge för första gången begått eller misstänkts ha begått brott.	2019-01-01	2019-12-31	Avvikelse
Analys				

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	<p>För att utveckla arbetssättet gällande allvarssamtal har förvaltningen under året haft ett första möte med kommunpoliserna och chefen för utredargrupperna inom lokalpolisområde Södermalm. Syftet var att undersöka möjligheten att genomföra gemensamma allvarssamtal inom 48 timmar efter att det kom socialtjänsten till kännedom att ungdomar begått brott för första gången. Det har inte funnits möjligheter att genomföra gemensamma samtal med polisen på grund av förundersökningssekretessen och polisens bristande resurser.</p>			
	<p>Förvaltningen har arbetat med att utveckla rutiner och arbetssätt för att kunna genomföra allvarssamtal och genomför dem än så länge utan polisens medverkan. Det har varit utmaningar att hålla tidsgränsen vilket bland annat beror på att vårdnadshavare upplever att de redan har haft allvarssamtal hos polisen i samband med det begångna brottet, svårigheter att nå vårdnadshavare och svårigheter för vårdnadshavare att komma till möte inom så kort tidsram.</p>			
	<p>Aktiviteten är förlängd och ingår i verksamhetsplan 2020.</p>			

Nämndmål:

1.4.1. Barn och vuxna lever ett självständigt liv i en fungerande vardag

 Uppfylls helt

Beskrivning

Barn och vuxna som är i behov av stöd får sammanhållna insatser som ökar förutsättningarna till ett självständigt liv. Flickor och pojkar, kvinnor och män som fått insatser har strategier att hantera sin livssituation. Arbetet med att analysera och uppmärksamma barnrättsperspektivet i verksamheterna utvecklas.

Barn och ungdomar som är i riskzonen att utvecklas ogynnsamt upptäcks tidigt. Förvaltningen utvecklar det förebyggande arbetet tillsammans med lokalpolis och ungdomsjour med särskilt fokus på ungdomar och narkotika. Förvaltningen stärker samverkan med skolan, habilitering och BUP och utvecklar insatser för att bryta omfattande skolfrånvaro. Barn som växer upp med förälder med missbruksproblematik erbjuds BRA-samtal (barns rätt som anhöriga). Syfte och mål är att öka barns delaktighet och stärka barns utveckling samt förebygga psykisk och fysisk ohälsa.

Förvaltningen samordnar och möter upp behoven kring gruppen med samsjuklighet, det vill säga personer med missbruk och psykisk ohälsa. Intensiva funktionshöjande insatser erbjuds vid utskrivning från slutenvården till personer med psykisk funktionsnedsättning, exempelvis särskilda hälsoinsatser. Förvaltningen arbetar vräkningsförebyggande genom uppsökande arbete och nära samverkan med hyresvärdar. Kontakt med hyresgäst och hyresvärd sker skyndsamt.

Förväntat resultat

- Fler vuxna har strategier att hantera sin livssituation.
- Fler barn utvecklas gynnsamt.
- Fler barn uppmärksammas och får stöd när en förälder har missbruksproblematik.
- Inga barnfamiljer vräks.
- Fler vuxna som hotas av vräkning bor kvar.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och indikatorerna uppnås och att aktiviteterna är genomförda.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel deltagare inom socialpsykiatri som upplever att deras sysselsättning är viktig	95 %	100 %	92 %	91 %		91 %		2019
 ♀ Andel dygnetruntplacerade barn och unga som uppnår kunskapsmålen utifrån sin årskurs/ålder	83 %	71 %	91 %	86 %		70 %		VB 2019
<p>Analys</p> <p>Uppföljningen baseras på 18 placerade barn och unga (stadigvarande placerade, ej jourhemsplacerade). Av dessa når 15 barn och unga kunskapsmålen. Förvaltningen följer upp barnens resultat vid övervägningar och omprövningar av fortsatt dygnetruntplacerering och diskuterar hur den omsorgsansvarige kan ge stöd i skolarbetet. Fler flickor än pojkar når kunskapsmålen, vilket följer trenden gällande samtliga flickor i landet.</p>								
 ♀ Antal samordnade vårdplaner för vuxna (SIP)	274 st	149 st	125 st	187 st		175 st		VB 2019
 ♀ Antal vuxna med boendeinsats som flyttar till mer självständigt boende	64 st	48 st	16 st	Ny indikator 2019		40 st		VB 2019
<p>Analys</p> <p>I staden finns många fler män i hemlöshet varför fler män också får olika boendeinsatser i kombination med andra insatser.</p>								

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 A vs lut ad	Analysera hur verksamheten med personligt ombud respektive Peer support fungerar ur ett brukarperspektiv.	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

1.4.2. Barn och vuxna med funktionsnedsättning tar del av stöd och service på lika villkor som andra

 Uppfylls helt

Beskrivning

Flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning som får insatser har verktyg att hantera sin livssituation och har fått hjälp att frigöra de resurser som finns hos och runt dem. Insatserna utformas tillsammans med den enskilde så att förmågorna kan utvecklas utifrån de egna behoven och önskemålen. Målet är att identifiera möjliga vägar till ett

självständigt liv. Verksamheterna stärker möjligheterna för målgruppen att delta på arbetsmarknaden och underlätta övergången till praktikplats, arbete eller studier. Brukarperspektivet genomsyrar alla insatser som görs och brukarnas delaktighet i insatsernas utformning ökar. Verksamheterna utvecklar användandet av digitala verktyg och stödjer deltagarna i användandet av digital teknik.

Förväntat resultat

- Den enskildes inflytande ökar.
- Fler personer kommer vidare till praktikplats, arbete eller studier.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och indikatorerna uppnås och att aktiviteterna är genomförda.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel ärenden som rör barn och unga inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning där det framgår av dokumentationen om barnet/den unge har tillfrågats om sin åsikt	100 %	100 %	100 %	Ny indikator 2019		80 %		VB 2019
 ♀ Antal personer som avslutar insatsen daglig verksamhet och sysselsättning för att påbörja praktikplats, arbete eller studier	4 st	2 st	2 st	Ny indikator 2019		4 st		2019

Statu s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 A vs lut ad	Följa upp vad som genomförts utifrån 2018 års inventering av tillgängligheten i de kommunala verksamheterna.	2018-01-01	2019-12-31	
Analys Aktiviteten är förlängd och ingår i verksamhetsplan 2020.				
 A vs lut ad	Personer boende i gruppboendest erbjuds möjlighet till regelbunden fysisk aktivitet.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Aktiviteten är förlängd och ingår i verksamhetsplan 2020.				

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ A vs lut ad	Utveckla och implementera metoder för arbetssätt som syftar till att stärka brukarinflytandet.	2017-01-01	2019-12-31	
Analys Aktiviteten är förlängd och ingår i verksamhetsplan 2020.				

Nämndmål:

1.4.3. Barn och vuxna utsätts inte för våld

 Uppfylls helt

Beskrivning

Alla verksamheter har grundläggande kunskap om våld i nära relationer och kan vägleda våldsutsatta kvinnor och män i vart de kan vända sig för att få råd, stöd och information. Våldsutsatta flickor och pojkar, kvinnor och män i behov av skydd erbjuds skyddat boende eller tillfälligt boende med boendestöd. Våldsutsatta kvinnor och män samt våldsutövare erbjuds stöd och behandling inom Relationsvåldscentrum Innerstaden (RVCI). Medarbetarna på RVCI har lång erfarenhet och kompetens i att möta särskilt sårbara grupper, exempelvis personer utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck. Förvaltningen fortsätter att utveckla samarbetet internt och med polisen för att upptäcka och motivera fler våldsutövare att ta emot insatser. Risk- och skyddsbedömningar görs kontinuerligt i arbetet med barn som utsätts, upplever eller riskerar att utsättas för våld. Våldsutsatta flickor och pojkar erbjuds stöd inom Södermalms öppenvård som är samlokaliserad med RVCI. I det tidigt våldsförebyggande arbetet riktat mot barn och unga sker samverkan mellan socialtjänst och förskola. Förvaltningen utvecklar arbetet med att förebygga att personer med funktionsnedsättning utsätts för våld i nära relationer.

Förväntat resultat

- Flickor och pojkar, kvinnor och män utsatta för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld och förtryck, får stöd och skydd utifrån sina behov.
- Våldsutövare får insatser att bryta sitt beteende.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och indikatorerna uppnås och att aktiviteten är genomförd.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel våldsutsatta som fullföljer behandling på RVC	84 %	100 %	84 %	Ny indikator 2019		70 %		2019
 ♀ Andel våldsutövare som fullföljer behandling på RVC	89 %	88 %	100 %	Ny indikator 2019		50 %		2019

Status	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 A vs lut ad	Höja kunskapen kring våld i nära relationer - samverkan förskola och sociala avdelningen.	2016-01-01	2019-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att fyra av tio KF-indikatorer uppnås, fem uppnås delvis och en uppnås inte och att KF-aktiviteterna är genomförda. Underliggande nämndmål har uppfyllts.

Arbetet för en mer personcentrerad äldreomsorg där den äldre har huvudrollen i sitt liv har fortsatt under året. Utgångspunkten har varit den enskildes behov och önskemål. Den äldre har involverats både i planeringen och i genomförandet av den beviljade insatsen. Detta leder fram till en genomförandeplan som används i det dagliga arbetet så att den äldre får den hjälp och det stöd som beviljats.

Inom hemtjänsten har fokus legat på arbetet med att öka personalkontinuiteten bland annat genom förbättrad samverkan runt den äldres behov och ökad flexibilitet för att tillmötesgå den äldres önskemål inom ramen för biståndsbeslutet. Sättet att arbeta stämmer väl överens med arbetssättet med ramtid som innebär att beställningarna är mindre detaljrika och utförandet lättare att påverka för den äldre.

Ett prioriterat område för verksamheten har varit, och fortsätter att vara, äldre med psykisk ohälsa. Verksamheten har fyra biståndshandläggare som arbetar med målgruppen. Dessa har färre antal ärenden än andra biståndshandläggare för att ha mer tid till dessa äldre och samverkan kring dem. Fyrtiotre medarbetare har gått utbildningen i första hjälpen vid psykisk ohälsa för äldre. Fokus ligger på hur man känner igen och ingriper vid kriser, tar emot

information och hur man bekräftar och uppmuntrar till att söka lämplig psykiatrisk hjälp. Under vintern 2020 kommer nio medarbetare att gå en instruktörsutbildning för att utbilda första hjälpare i psykisk ohälsa - Första hjälpen till psykisk hälsa.

Femtiofem medarbetare har gått utbildning i lågaffektivt bemötande. Tre medarbetare har utbildats till instruktörer för att utbilda medarbetare i lågaffektivt bemötande. Syftet med ett lågaffektivt bemötande är att förebygga och förhindra att oro och utåtagerande situationer uppstår.

Måltiderna och måltidsupplevelsen har varit ett annat prioriterat område för verksamheten som också fortsätter under år 2020. Verksamheten har rekryterat en kock/utbildare med erfarenhet från äldreomsorgen som började i september 2019. Kocken har tillsammans med förvaltningens dietist hållit utbildningar där cirka 90 medarbetare på vård- och omsorgsboenden deltog. Kock och dietist har även tagit fram matsedlar för huvudmål och mellanmål för vård- och omsorgsboenden som är anpassade efter livsmedelsverkets näringsrekommendationer för äldre. Förvaltningen sökte och fick medel från Matlyftet 2019. Pengarna har använts till att erbjuda digitala inköp av matvaror via valfri matleverantör för de hemtjänstkunder som inte har möjlighet att ta sig till en matbutik. Hemtjänstpersonalen tar då med sig en surfplatta till den äldre och de gör inköpen tillsammans. En del av pengarna har använts till att genomföra matlag för män samt matskola som är öppen för både män och kvinnor. Det har varit tre träffar per matlag och dessa har ägt rum i den öppna träffpunkten Nytorgsträffens lokaler. Träffarna har innehållit gemensam matlagning, gemensam måltid samt information om matens betydelse för äldre. Syftet är att ge möjlighet till social samvaro, kunskap om bra mat och enkel matlagning. Träffarna har varit uppskattade och förvaltningen planerar att fortsätta med matlag för både män och kvinnor under år 2020.

Verksamheten fortsätter att arbeta målmedvetet med förebyggande och hälsofrämjande insatser för ett friskare och bättre åldrande. De äldre på vård- och omsorgsboende tillfrågas om önskad utevistelse och den planeras tillsammans med kontaktperson utifrån den äldres önskemål. På många vård- och omsorgsboende finns ett arbetssätt där de som ska arbeta kväll går ut med någon/några äldre direkt vid arbetsstart.

Förvaltningen har fått ta del av de medel som regeringen fördelat till kommunerna för att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre. Bland annat har ett seniorcafé ordnats i Fryshusets lokaler i Hammarby sjöstad. Cafét har varit uppskattat och haft 15-20 besökare vid varje tillfälle. Cafét kommer finnas kvar även under år 2020. Pengarna har också använts till att på olika sätt kommunicera kring vad som händer inom äldreomsorgen på Södermalm i lokaltidningen och genom direktutskick. I december ordnades en aktivitetsdag med information om allt som händer och möjlighet att pröva på en del av de aktiviteter som erbjuds. Verksamheten har gjort utflykter till bland annat julmarknader och museum. Förvaltningens vård- och omsorgsboende har haft regelbundna besök av ungdomar. Samtalsgrupper, träningsgrupper och digitala utbildningar har erbjudits. Många som deltagit i dessa grupper och utbildningar har fått upp ögonen för andra aktiviteter som verksamheten erbjuder. Äldre som har insatser från förvaltningens hemtjänst har av personalen fått information om de sociala träffpunkterna och dess aktiviteter. Ett par utsedda medarbetare har arbetat uppsökande med att motivera äldre att delta i aktiviteterna på de sociala träffpunkterna.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att säkerställa att verksamheterna är jämställda vilket

bland annat betyder att män och kvinnor får del av vård- och omsorg på lika villkor. Resultaten från år 2019 har analyserats och i de flesta fall når förvaltningen jämställda resultat. De områden där män och kvinnors upplevelse skiljer sig åt är identifierade. Det är främst mat och måltidssituationen på vård- och omsorgsboende, inflytandet på aktiviteterna i dagverksamheten och utevistelsen på vård- och omsorgsboende som visar på ett något ojämnt resultat. Förvaltningens egna verksamheter fortsätter utveckla dessa områden. Vid uppföljningar av entreprenadavtal kommer dessa områden att följas upp extra noga.

Stockholm stad ingår också i förvaltningsområde för finska, samiska och meänkieli vilket innebär att äldre ska erbjudas information på dessa språk till väsentlig del om så önskas. Information kring stadens arbete med förvaltningsområde och minoritetsspråk ges, när det är aktuellt, i samband med ansökan om bistånd.

Verksamheten arbetar med utvecklingen av digitala arbetssätt på olika sätt. Verksamheten har köpt in digital teknik för att dels stimulera enskilda och dels för att kommunicera med brukare och anhöriga. Exempel på detta är elektriska gungstolar med inbyggd musik, informationsskärmar till verksamheterna, pekskärmar till personalrummen, talpuckar, I-pads, smartphones och robotkatter.

Aktivitetscenter

Aktiviteterna har utvecklats i dialog med de äldre och önskade aktiviteter såsom brunch, afternoon tea och mer musikunderhållning har blivit regelbundna inslag. Varje månad ordnas herrträffar som lockar runt 20 personer varje gång. Dessa träffar kommer att fortsätta under år 2020. Personalen har dagliga samtal med besökarna för att lyssna in önskemål, detta är ett fungerande arbetssätt som kommer att behållas. Ett samarbete mellan Vittraskolan och Tanto aktivitetscenter har pågått under året. Ungdomar från skolan har varit med på verksamhetens skaparverkstad, intervjuat seniorer och gått luciatåg. Under år 2020 kommer både Tanto aktivitetscenter och Nytorgräffen ta emot prao-elever.

Tryggt mottagande i hemmet

Verksamheten har rekryterat tre undersköterskor som startade arbetet med tryggt mottagande i hemmet under oktober 2019. I januari 2020 börjar en fjärde undersköterska i verksamheten. Arbetet har flutit på och uppdrag har funnits kontinuerligt sedan starten i oktober. Någon uppföljning har ännu inte gjorts då det fortfarande är få uppdrag som är genomförda men uppföljning kommer ske under år 2020. De fyra undersköterskorna tillhör förvaltningens beställarenhet.

Ungdomsbesök inom äldreomsorgen

Ung Omsorg har varit på vård- och omsorgsboendena på helgerna och även några vardagar i veckan under loven. Ungdomarna har bakat, haft högläsning, spelat spel och sjungit med de äldre. Det har varit sex till åtta ungdomar som besökt verksamheterna vid varje tillfälle.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen	67 %	60 %	69 %	66 %		70 %	70 %	2019
Analys Det är något fler som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen jämfört med förra året men verksamheten når inte målet. Satsning på maten och måltiderna har startat och fortsätter under nästa år. En kock har anställts på förvaltningens vård- och omsorgsboendeenhet som bland annat kommer att utbilda personalen. Viss mat kommer att lagas på plats på förvaltningens vård- och omsorgsboende. Det finns skillnader i resultatet mellan de nio vård- och omsorgsboende som finns inom Södermalms stadsdelsförvaltning. Verksamheten kommer att använda de enheter som har bättre resultat för att se om det går att föra över arbetssätt till enheter som har något sämre resultat. Resultatet från individuppföljningen visar att 91 procent av de boende är nöjda med maten och 91 procent upplever att måltiderna är trevliga.								
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra	57 %	47 %	62 %	56 %		57 %	57 %	2019
Analys Det är svårt att dra någon slutsats av varför det är skillnad mellan män och kvinnor. Männen är färre i antal än vad kvinnorna är vilket gör att männens svar får större genomslag.								
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	84 %	84 %	83 %	Ny indikator 2019		85 %	85 %	2019
Analys Förvaltningen når nästan målet. Arbetet med genomförandeplanerna fortsätter.								
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	75 %	69 %	78 %	Ny indikator 2019		76 %	76 %	2019
Analys Förvaltningen når nästan målet. Arbetet med genomförandeplanerna fortsätter.								
  Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten	78 %	81 %	77 %	Ny indikator 2019		81 %	81 %	2019
Analys 86 procent har svarat att de har förtroende för personalen. Arbetet med strukturen kring besöket hos den äldre är en viktig faktor för att öka tryggheten. Arbetet med att tider för besöken hålls och förändringar kommuniceras tydligt och i så god tid som möjligt är något som arbetas vidare med.								
  Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	87 %	83 %	88 %	Ny indikator 2019		87 %	87 %	2019
  Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	89 %	88 %	90 %	Ny indikator 2019		92 %	92 %	2019
Analys Ett bra resultat men förvaltningen når inte riktigt målet. Utmaning med svaren då alla utom en dagverksamhet på Södermalm har demensinriktning.								
  Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst	84 %	87 %	83 %	Ny indikator 2019		84 %	84 %	2019

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	82 %	83 %	82 %	Ny indikator 2019		81 %	81 %	2019
  Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	12,4			12,2		10	10	2019
<p>Analys</p> <p>Detta är ett fokusområde för samtliga hemtjänstutförare. Enheterna arbetar kontinuerligt för att förbättra sina kontinuitetssiffror genom att effektivisera sin planering, arbeta med områdesindelning, arbetslag och fasta vikarier. Södermalm har ett stort antal utförare med varierande storlek i antal kunder och geografiskt område vilket ger olika förutsättningar i förbättringsarbetet. Bedömningen är att målet om 10 är svårt att nå för samtliga utförare. Denna indikator mäts på nationell nivå och förvaltningens resultat ligger bland den fjärdedel av Sveriges kommuner som har bäst resultat. Södertjänst, som drivs av förvaltningen har sedan år 2017 ökat kontinuiteten från 13,8 till 12,4 enligt stadens mätning. Enheten gör egna mätningar då stadens mätning endast är under en fjortondagarsperiod på hela året. Enhetens egna mätningar är gjorda i maj då kontinuiteten var 11,39 och i oktober då kontinuiteten var 11,58. Många faktorer påverkar detta resultat såsom antal besök per dag, semestrar, sjukfrånvaro, utbildningar och föreläsningar. Kontinuiteten mäts även med en fråga i individuppföljningen och där är resultatet att 73 procent upplever att de får hjälp av samma personer.</p>								

Statu s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  A vs lut ad	Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med Stockholms läns landsting utreda hur biståndsbedömarrollen kan utvecklas mot en renodling av å ena sidan myndighetsutövning, å andra sidan rådgivning och vägledning. Detta ska säkerställa en sammanhållen planering och tillgänglig uppföljning av samhällets insatser som utgår från den enskilda äldres behov och perspektiv.	2019-01-01	2019-12-31	
  A vs lut ad	Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten att få äldreomsorg på sitt modersmål.	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

1.5.1. Äldres stöd, vård och omsorg är av hög kvalitet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Verksamheten skapar en god kvalitet genom att ha en dialog med den äldre och individanpassa insatserna. I verksamheterna ges möjlighet till regelbundna utevistelser, vällagad mat och social gemenskap. Äldre vet att det under hela året finns möjlighet att komma utomhus, ta en promenad eller att delta i utflykter. Verksamheten arbetar aktivt med att förbättra måltidsupplevelsen för den äldre. Verksamheten förbereder för mer verksamhetsnära matlagning med större delaktighet från de äldre och de anhöriga med start i

januari 2020. För att främja sociala och kulturella upplevelser kommer förvaltningen att delta i stadens satsning med ungdomsbesök på vård- och omsorgsboendena.

Förväntat resultat

- Äldre upplever att de har tillgång till en äldreomsorg med hög kvalitet som präglas av respekt för den enskildes behov och önskemål.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och två av indikatorerna uppnås och en uppnås delvis.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel äldre i vård- och omsorgsboende som tycker att de får komma ut i den utsträckning de önskar	75 %	78 %	74 %	Ny indikator 2019		60 %		VB 2019
 ♀ Andel äldre i vård- och omsorgsboende som upplever att måltiderna är trevliga	94 %	95	94	Ny indikator 2019		90 %		VB 2019
 ♀ Andel äldre i vård- och omsorgsboende som är nöjda med maten	91 %	98 %	88 %	Ny indikator 2019		90 %		VB 2019
 ♀ Andel äldre med hemtjänst som tycker att det är ungefär samma personer som hjälper dem	73 %	76 %	73 %	Ny indikator 2019		75 %		VB 2019
Analys Förvaltningen når nästan målet.								

Nämndmål:

1.5.2. Äldre ska känna trygghet inför att åldras

 Uppfylls helt

Beskrivning

Verksamheten ska erbjuda ett gott bemötande samt arbeta proaktivt och bedriva en uppsökande verksamhet för att ge äldre och deras anhöriga information om vilket stöd som finns att få vid behov av äldreomsorg. Verksamheten skapar förutsättningar för en äldreomsorg av god kvalitet genom att ha dialog med den äldre och genom att möta varje äldre person på ett respektfullt sätt. Den äldre ska ha huvudrollen i sitt eget liv. Verksamheten kommer börja arbeta enligt arbetsmodellen Tryggt mottagande i hemmet. Det innebär att ett team av undersköterskor besöker den äldre på sjukhuset och sedan möter upp den äldre i hemmet när hen skrivs ut från sjukhuset.

Förväntat resultat

- Äldre upplever att de vet vilket stöd som finns att få vid behov av äldreomsorg.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och två av indikatorerna uppnås och en uppnås delvis.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel äldre i vård- och omsorgsboende som tycker att de bemöts på ett respektfullt sätt.	97 %	98 %	97 %	99 %		95 %		VB 2019
 ♀ Andel äldre med hemtjänst som tycker att de får ett respektfullt bemötande	99 %	100 %	99 %	Ny indikator 2019		95 %		VB 2019
 ♀ Andel äldre som känner sig trygga i dagverksamheten	94 %	94 %	93 %	97 %		95 %		2019
Analys Ett högt resultat där förvaltningen nästan når målet.								

Nämndmål:

1.5.3. Äldre är med och utformar sin beviljade insats

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldre ska ha möjlighet att påverka utformningen av de dagliga insatserna. Verksamheten ska fortsätta att arbeta med ramtid inom hemtjänsten. Det nya arbetssättet med ramtid innebär att beställningarna är mindre detaljrika och utförandet lättare att påverka för den äldre.

Verksamheten arbetar med genomförandeplaner där den äldre deltar i upprättandet av sin genomförandeplan. Förebyggande och hälsofrämjande insatser är ett viktigt område som spelar en stor roll för ett friskare och bättre åldrande. Aktiviteterna i dagverksamheten, på träffpunkter och aktivitetscentret kommer att utvecklas i dialog med de äldre.

Förväntat resultat

- Äldre upplever att de har möjlighet att påverka utformningen av de dagliga insatserna.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och två av indikatorerna uppnås och två uppnås delvis.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognoss helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel äldre i biståndsbeslutad dagverksamhet som kan påverka vilka aktiviteter som ska finnas i dagverksamheten	56 %	33 %	67 %	58 %		70 %		2019
Analys Endast en tredjedel av gästerna upplever att de kan påverka vilka aktiviteter som erbjuds i verksamheten. Hälften av männen och en tredjedel av kvinnorna har angett varken eller på frågan. Dock är 74 procent nöjda med utbudet av aktiviteter. Individuppföljningen visar på en större nöjdhet gällande påverkansmöjligheten. Under sommaren har alla gäster på förvaltningens sociala dagverksamhet fått möjlighet att fylla i en enkät som fokuserar på deras önskemål på mat och aktiviteter. En ny struktur för planering och utbud av aktiviteter har därefter införts. Övriga dagverksamheter på Södermalm är dagverksamheter med demensinriktning. Dessa verksamheter arbetar vidare med att utveckla individanpassade aktiviteter och ser över hur dagens struktur ser ut. Det är svårt att dra någon slutsats av varför det är skillnad mellan män och kvinnor. Männen är färre i antal än vad kvinnorna är vilket gör att männens svar får större genomslag.								
 ♀ Andel äldre i vård - och omsorgsboende som kan påverka hur hjälpen genomförs	95 %	97 %	94 %	91 %		95 %		VB 2019
 Andel äldre med hemtjänst som får hjälp på önskade tider	88 %	88 %	88 %	Ny indikator 2019		90 %		VB 2019
Analys Förvaltningen når nästan målet.								
 ♀ Andel äldre med hemtjänst som får hjälp så som överenskommit	96 %	97 %	96 %	Ny indikator 2019		90 %		VB 2019

Nämndmål:

1.5.4. Äldre som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa har stöd utifrån sina behov

 Uppfylls helt

Beskrivning

Hemlöshet i Stockholm förekommer i alla åldersgrupper och det finns ett växande stödbehov bland kvinnor och män som är 65 år och äldre. Genom samordnade och gemensamt utvecklade arbetssätt stödjer verksamheterna den enskilde på ett effektivare sätt. Äldre hemlösa med särskilda behov, som psykisk ohälsa, missbruk och våldsutsatthet, uppmärksammas särskilt.

Förväntat resultat

- Äldre som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa upplever att de får det stöd som de har behov av.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att aktiviteten har genomförts.

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ A vs lut ad	Avdelningen för äldreomsorg och sociala avdelningen samverkar kring personer över 65 år som är hemlösa.	2018-01-01	2019-12-31	

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att samtliga fem mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet har uppfyllts. Hur nämnden har bidragit till att uppfylla inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att KF-indikatorn uppnås och att underliggande nämndmål har uppfyllts.

Förvaltningen fortsätter att arbeta för att det ska finnas kompetens för att genomföra upphandlingar och följa upp upphandlad verksamhet. Ett stöd i arbetet är stadens samverkansytta som ger vägledning vid inköp.

Söderandan har i samverkan med lokalpolisen hållit ett frukostmöte riktat till butiksinnehavare i stadsdelsområdet. Mötet hade fokus på brottsförebyggande åtgärder för att minska risken för stöld och öka tryggheten i butik. Lokalpolisens narkotikagrupp informerade om den rådande situationen kring narkotika i den offentliga miljön i stadsdelsområdet. Inbjudan gick till Söderandans medlemmar, företagareföreningar inom området och galleriaansvariga.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	49,4 %			Ny indikator 2019		48 %	Tas fram av nämnd/ styrelse	2019

Nämndmål:

2.1.1. Kontinuerligt pröva att upphandla verksamhet i konkurrens

 Uppfylls helt

Beskrivning

Upphandlingar ska användas som ett medel att kvalitetsutveckla verksamheterna samt driva utvecklingen i innovativ och ekonomisk, socialt och ekologiskt hållbar riktning. Vid utgångna avtal och när ny verksamhet ska startas prövar förvaltningen alltid möjligheterna till upphandling. Förvaltningen fortsätter att arbeta för att det finns tillräcklig kompetens för att genomföra upphandlingar och följa upp upphandlad verksamhet.

Förväntat resultat

- Andelen upphandlad verksamhet i förhållande till den totala verksamheten ökar.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att aktiviteten är genomförd.

Status	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 A vs lut ad	Använda stadens gemensamma arbetssätt, vägledning och systemstöd för upphandling.	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

2.1.2. Det är tryggt och säkert att vara företagare i Södermalms stadsdelsområde

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen samverkar genom Söderandan med företag, företagareföreningar och polis i syfte att förebygga brott inom handeln. Söderandan informerar företagare om åtgärder som kan vidtas för att minska risken för hot, rån och stöld i butik. Informationen utgår från

programmen Skydd mot rån i handeln, Trygg i butik samt Säker i butik. Genom medlemskap i Söderandan erbjuds företagare ett stort nätverk. Om en företagare är otrugg i sin butik erbjuds möjlighet att boka ett möte, enskilt eller i förekommande fall tillsammans med butikens företagarförening, med lämpliga representanter från Söderandan för att diskutera hur tryggheten och säkerheten kan öka.

Förväntat resultat

- Anmälda hot, rån och tillgrepp mot företagare minskar.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att aktiviteten är genomförd.

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ A vs lut ad	Söderandan erbjuder sina medlemsföretag en frukostföreläsning under året inriktad på trygghet och säkerhet i butik samt förebyggande åtgärder mot stöld och snatteri.	2019-01-01	2019-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att KF-indikatorn uppnås och att underliggande nämndmål har uppfyllts.

Inga grupp- och servicebostäder har färdigställts under året. Förvaltningen har planerat två grupp- och servicebostäder samt åtta servicebostäder inom kvarteret Persikan som beräknas bli färdiga tidigast i slutet av år 2022. För en av grupp- och servicebostäderna har förvaltningen fått en kostnads kalkyl från Svenska Bostäder där hyresnivån bedömts bli alltför hög. Förvaltningen har därför beslutat att avstå den grupp- och servicebostaden och undersöker istället möjligheten att bygga om en befintlig lokal i samma område. Förvaltningen anmäler intresse i lämpliga kommande byggprojekt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service)	0			5		0	tas fram av nämnden	2019

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
till personer med funktionsnedsättning)								

Nämndmål:

2.2.1. På Södermalm byggs anpassade bostäder för personer med funktionsnedsättning

 Uppfylls helt

Beskrivning

För att tillgodose behovet av anpassat boende planerar förvaltningen för nya boenden för kvinnor och män med funktionsnedsättning enligt LSS och SoL. Förvaltningen utvecklar sitt arbete med behovsinventering och prognoser och samordnar sitt arbete med stadens övriga berörda fackförvaltningar och stadsdelsförvaltningar. Förvaltningen tar tillsammans med stadsdelsförvaltningarna i innerstaden fram en årlig boendeplan som utgör underlag för den stadsövergripande boendeplaneringen för grupp- och servicebostäder.

Förväntat resultat

- Tillgången på anpassade bostäder ökar fram till 2022.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att aktiviteten är genomförd.

Statu s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 A vs lut ad	Anmäla intresse i lämpliga byggprojekt.	2018-01-01	2019-12-31	
Analys Aktiviteten är förlängd och ingår i verksamhetsplan 2020.				

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har

uppfyllts. Bedömningen grundas på att KF-indikatorn uppnås och att underliggande nämndmål har uppfyllts.

Under året har några leasingavtal för bilar löpt ut. De tre nya bilarna som leasats är en elbil och två gasbilar.

Förvaltningens centrala läge bidrar till att medarbetare reser miljövänligt genom att gå, cykla eller åka kollektivt i tjänsten. Medarbetare följer förvaltningens resepolicy.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel miljöbränsle i stadens etanol- och biogasfordon	89,1 %			84,9 %		86 %	86 %	VB 2019

Nämndmål:

2.3.1. Nämndens transporter och resor är klimatsmarta

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningens resepolicy ger vägledning i ett hållbart resande. Resor och transporter sker på ett hållbart och klimatsmart sätt vilket exempelvis innebär att medarbetare så långt det är möjligt går, cyklar eller åker kollektivt i tjänsten. Förvaltningen kör endast miljöklassade bilar.

Förväntat resultat

- Minskade utsläpp av växthusgaser genom hållbara transporter, leveranser och hållbart resande.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att aktiviteterna är genomförda.

Uppföljning av miljöprogrammet

Stadsdelsnämnden bidrar till miljöprogrammets mål genom att medarbetare i förvaltningen följer gällande resepolicy och genomför sina resor och transporter på ett så hållbart sätt som möjligt. Merparten av persontransporter mellan verksamheter och brukare sker till fots, cykel eller med kommunala färdmedel. Förvaltningen erbjuder tjänstecyklar och har miljöklassade bilar. Tre av förvaltningens bilar byttes ut under året till en elbil samt två gasbilar. Problematik finns med att tanka gasbilarna då tankstationer ofta har slut på gas. Detta medför att bilarna måste åka onödigt långa sträckor för att tankas med gas.

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ A vs lut ad	Verksamhetens bilar tankas med miljöbränsle.	2017-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	Vid utgången leasingavtal för bilar görs en prövning av behov och vid nytecknande ersätts bilen om möjligt till elbil.	2017-01-01	2019-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att två av tre KF-indikatorer uppnås (för den tredje KF-indikatorn finns inget utfall att redovisa år 2019) och att KF-aktiviteterna är genomförda. Underliggande nämndmål har uppfyllts.

Parklekarna har utökat öppettiderna. Parkleken Skåneglantan har öppet alla lördagar året runt. Parkleken Stora Blecktornsparken har lördagsöppet från april till september och parkleken Högalid har lördagsöppet från maj till augusti.

Parklekarnas dagkollon har utökats till fler parklekar och fler lovveckor på året. Skåneglantan har erbjudit dagkollo på påsklovet, höstlovet och två veckor på sommaren. Parkleken Högalid har erbjudit dagkollo på höstlovet och en vecka på sommaren. Parkleken i Björns trädgård har återupptagit skateskolan där barn från 5 år får lära sig att hantera en skateboard på asfalten och i skatepoolerna. Verksamheten har sett ett ökat intresse från de yngre barnen att lära sig att åka skateboard.

Barnens rörelseaktivitet på förskolan har kartlagts i samarbete med en forskare från Karolinska institutet. Det var 260 barn och 70 medarbetare från förvaltningen som deltog. Resultatet visar att barnen i förskolan behöver mer fysisk aktivitet än de får i dagsläget för bättre förutsättningar till en god fysisk och bättre psykisk hälsa.

Arbetet med att säkerställa att verksamheterna är jämställda har fortsatt vilket bland annat innebär att flickor och pojkar får del av fritids- och kulturaktiviteter på lika villkor. Resultaten för 2019 visar bland annat att det fortfarande är fler pojkar än flickor som besöker fritidsverksamheterna. Könsfördelningen bland besökarna på samtliga fritidsverksamheter inklusive hemgårdarnas ungdomsverksamheter är 39 procent flickor och 61 procent pojkar vilket är en liten ökning av andelen flickor jämfört med föregående år. Fritidsgårdarna fortsätter arbetet med att locka fler flickor till verksamheterna. Exempelvis har Maria Ungdomsklubb, som drivs i Fryshusets regi, startat projektet Femme Zone som är en

verksamhet riktad till tjejer och ickebinära.

Förvaltningen har infört regelbunden studiehjälp inom fritidsgårdarnas verksamhet i samverkan med civilsamhället. Studiehjälpen ges i samverkan med föreningar som till exempel Ensamkommandes förbund, Internationella bekantskaper och United Sisters.

Förvaltningens fritidsgårdar har arbetat med att motivera ungdomar till fysiska aktiviteter. I samverkan med föreningslivet har aktiviteter erbjudits, bland annat basket, dodge ball, skidåkning, dans, thaiboxning och att hoppa trampolin. Verksamheterna har även erbjudit ungdomar en mängd kulturaktiviteter bland annat dramakurs, teaterföreställning, filmskapande, dans och musikproduktion.

Förvaltningens fritidslots har fortsatt arbeta uppsökande och relationsskapande på Vintertullens och Tantos genomgångsboende i nära samarbete med förvaltningens integrationsprojekt. En framgångsfaktor är det samarbete och informationsutbyte lotsen byggt upp med ungdomarnas vårdnadshavare. Lotsen arbetar även relationsskapande i de skolor där det finns nyanlända elever genom att regelbundet vistas där. Exempelvis har lotsen medverkat i en klass med elever från Vintertullen som behöver extra stöd, deltagit regelbundet på pedagogiska skolluncher och agerat länk mellan skola och vårdnadshavare för att informera om hur den svenska skolan fungerar. Lotsen motiverar också elever till att använda studiehjälp som finns i fritidsverksamheterna. Fritidslotsen har också samverkat med exempelvis Stockholms idrottsförbund som kunnat erbjuda simundervisning för unga boende på Vintertullen.

Under året har fritidslotsen byggt upp ett samarbete med två kvinnliga fritidsledare från Duvnäs gatans fritidsgård som har erfarenhet av mångkulturella miljöer och språkkompetens för att nå fler flickor. Detta samarbete har resulterat i att fler flickor ur de nyanlända familjerna nu besöker fritidsverksamheten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel ungdomar som deltar i föreningsliv 				Ny indikator 2019		65 %	-	2019
Analys								
Indikatorn baseras på frågor i Stockholmsenkäten som genomförs vartannat år. Nästa Stockholmsenkät genomförs år 2020 och därför redovisas inget utfall i VB 2019.								
  Andelen ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter 	76,6 %	76,5 %	77,8 %	Ny indikator 2019		74 %	74 %	2019
  Andelen ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter 	78,2 %	75,9 %	81,6 %	Ny indikator 2019		75 %	75 %	2019

Nämndmål:

2.4.1. Barn och ungas fritids- och kulturaktiviteter är meningsfulla

 Uppfylls helt

Beskrivning

Den öppna förskolan, parklekarna och fritidsverksamheterna är öppna och attraktiva för flickor och pojkar oavsett förutsättningar.

Parklekarna är trygghetsskapande och främjar samverkan och gemenskap mellan flickor och pojkar. Verksamheten arbetar för att engagera även annan barn- och ungdomsverksamhet som vill bedriva kompletterande aktiviteter i parklekarnas lokaler eller i utemiljön. Den öppna förskolan erbjuder en pedagogisk gruppverksamhet och gemenskap till både barn och vårdnadshavare.

Fritidsverksamheterna utvecklas för att få en jämnare könsfördelning, öka medarbetarnas genusmedvetenhet och normkreativt tänkande. Förvaltningen arbetar riktat mot nyanlända ungdomar som bor på anvisningsboenden inom ramen för projekt för förebyggande integrationsarbete. Förvaltningen arbetar också med att motivera flickor och pojkar till fysisk aktivitet. Verksamheten utvecklar möjligheten att införa studiehjälp inom fler fritidsgårdar i samverkan med civilsamhället.

Flickor och pojkar, kvinnor och män har lika möjligheter att ta del av verksamheternas kulturutbud oberoende av funktionsförmåga. Barn och unga i förskolan, den öppna fritidsverksamheten och på fritidsgårdarna har möjlighet att ta del av meningsfulla kulturaktiviteter.

Förväntat resultat

- Flickor och pojkar har tillgång till meningsfulla fritidsaktiviteter.
- Flickor och pojkar har tillgång till meningsfulla kulturaktiviteter.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås, indikatorn uppnås delvis och att aktiviteterna är genomförda.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel nöjda med den materiella standarden i parklekarna	80 %	76 %	82 %	76 %		85 %		2019
Analys Resultatet är bättre i jämförelse med tidigare år. Förvaltningen behöver arbeta vidare med analys av vad skillnaderna mellan pojkar och flickor beror på.								

Statu s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 A vs	Fritidsverksamheterna och fritidsgårdarna arrangerar idrotts- och motionsmöjligheter för barn, ungdom och personer med funktionsnedsättning.	2019-01-01	2019-12-31	

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
lut ad				
✓ A vs lut ad	Föreningar ges möjlighet att visa upp sin verksamhet genom exempelvis prova på-tillfällen på fritidsgårdar.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	Förskolorna genomför fysiska aktiviteter.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	I dialog med barn och föräldrar utveckla och öka tillgängligheten vid Södermalms parklekar och fritidsgårdar.	2016-01-01	2019-11-30	
✓ A vs lut ad	Parklekarna arrangerar idrotts- och motionsaktiviteter.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys				
Aktiviteten är förlängd och ingår i verksamhetsplan 2020.				
✓ A vs lut ad	Utöka öppettiderna i parklekarna.	2018-01-01	2019-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att fyra av fem KF-indikatorer uppnås och en uppnås delvis och att KF-aktiviteten är genomförd. Underliggande nämndmål har uppfyllts.

Under året har förvaltningen infört matavfallsinsamling på Sofiagårdens-, Katarinagårdens-, Hornskrokens- och Sjöstadsgårdens vård- och omsorgsboenden samt Björns trädgårds- och Skånegläntans parklekar. Arbetet med att få fler verksamheter att matavfallssortera fortsätter under 2020. Förvaltningen köper i allt större omfattning ekologiska livsmedel.

Förvaltningen har installerat luftvärmepumpar i parklekshuset Skånegläntan, Högalid och Stora blecktornsparken med hjälp av medel för klimatinvesteringar och därmed minskat energiförbrukningen i lokalerna. Under året har även klimatinvesteringar genomförts på förskolan Ploggen där belysningen bytts ut till LED och Kulltorps vård- och omsorgsboende har fått nya energisnåla tvättmaskiner.

En utrensning av kemikalier som innehöll utfasningsämnen har genomförts och sex av sju produkter är nu borttagna.

Förvaltningens verksamheter har under hösten genomfört en hållbarhetsdag med olika teman inom miljö och hållbarhet.

I samband med verksamhetsplanen för år 2019 ansökte nämnden om medel för förbättrings- och skötselåtgärder av befintliga naturreservat. Av de sökta 2,1 mnkr har nämnden fått 1,3 mnkr. För dessa medel har förvaltningen genomfört en upphandling av båtförbindelse till Årsta holmar vilket möjliggjort för medborgarna att under perioden augusti till september få tillträde till holmarna. Vidare har en upphandling för bortforslande, destruktion och återvinning av övergivna och olovligt förtöjda båtar vid Årsta holmar genomförts.

Under våren och sommaren har ett omfattande arbete pågått med att dokumentera olovligt förtöjda båtar inom naturreservatets gränser på Årsta holmar. Under början av hösten transporterades aktuella båtar bort för destruktion och återvinning. Arbetet med att hantera de aktuella båtarna har skett i nära samarbete med miljöförvaltningen, sjöpolisen och exploateringskontoret. Förvaltningen har även deltagit i informationsmöte med berörda båtklubbar vid Årstaviken med syftet att minska risken för att fler olovligt förtöjda båtar ska hamna kring naturreservatet.

För erhållna medel för klimatinvesteringar har restaurering av befintliga perennplanteringar med nya växtbäddar med biokol genomförts i parken vid Baggensgatan i Gamla stan, intill Allhelgonakyrkan i Helgalunden samt vid Katarina Bangata/Bjurholmsgatan. Åtgärden kommer att bidra till att minska koldioxidhalten i atmosfären samt bidra till att öka den biologiska mångfalden i stadsdelsområdets parker. Åtgärden leder dessutom till att dagvattnet bättre omhändertas vid skyfall.

Under året har nyplantering av träd genomförts i Eriksdalslunden och i Skinnarviksparken.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola	100 %			100 %		100 %	75%	2019
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	80 %			0 %		100 %	100%	2019
Analys								
I avtalet, som ingicks i mars 2019, för markarbeten och parkinvesteringar finns kravet att BVB ska tillämpas. Vid samtliga investeringsprojekt inom detta avtal kontrolleras material i BVB. I samverkan med miljöförvaltningen sker utveckling av rutinen för användning av Byggvarubedömningen. Gällande parkupprustningsprojektet i kvarteret Rosendal mindre utförs entreprenaden i ett särskilt upphandlat avtal i vilket krav på användning av BVB inte är ställt.								
När det gäller inköp av material inom avtalet för drift av parkmark har krav på användande av BVB ställts i den annonserade								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
upphandlingen för nytt avtal. Tillämpningen av det nya avtalet träder i kraft den 1 oktober 2020.								
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	87 %			Ny indikator 2019		60 %	60 %	2019
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	62			57,04		62 %	50%	2019
  Köpt energi (GWh)	3,59 GWh			3,71 GWh		3,78 GWh	1735 GWh	2019

Status	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  A vs l ut ad	Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och berörda bolag utreda om flytande papperskorgar i anslutning till stadens strandbad kan förbättra den lokala stadsmiljön och minska plasten i stadens vattendrag	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

2.5.1. Nämndens verksamheter bidrar till en hållbar livsmiljö

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämndens verksamheter arbetar med utgångspunkt i Stockholms stads miljöprogram. Verksamheterna arbetar systematisk med och strävar efter att i vardagen minska sin energiförbrukning. I samband med ny- och ombyggnationer av förvaltningens lokaler sker samarbete med hyresvärdar om energieffektivisering.

Vid beställning av livsmedel och färdiga måltider väljs i möjligaste mån ekologiska alternativ. Förvaltningen arbetar med att minska mängden avfall bland annat genom minskad användning av engångsartiklar. Arbetet med utsortering av förpackningar och matavfall i verksamheterna fortsätter.

Förvaltningen följer Stockholms stads kemikalieplan och strävar efter att inte ha några utfasningsämnen i verksamheternas kemikaliesortiment. Förskolorna genomför som planerat åtgärder enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola nivå 2.

Förväntat resultat

- Energiförbrukningen i verksamhetslokaler minskar.
- Antalet kemikalier innehållande utfasningsämnen minskar.

- Verksamheternas matavfallsinsamling ökar.
- Andelen ekologisk mat ökar.
- Förskolor handlar kemikaliesmart.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att aktiviteterna är genomförda.

Uppföljning av miljöprogrammet

Förvaltningen har under året arbetat med att minska användandet av plastprodukter och engångsartiklar. En utrensning av kemikalier som innehåller utfasningsämnen har medfört att sex av sju produkter med detta innehåll fasats ut. Flertalet av förvaltningens verksamheter har påbörjat matavfallsinsamling. Inga storköksmaskiner innehåller plastgranulat vilket är bra då detta kan sprida mikroplaster i vattnet. Förvaltningen arbetar med att minska energiförbrukningen i verksamhetslokaler och kommer fortsätta med detta under 2020.

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ A vs lut ad	Fortsätta arbetet med att minska användningen av plast och engångsartiklar.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	Följa upp enheternas kemikalieförbrukning i Chemsoft och säkerställa att inga utfasningsämnen förekommer i verksamheterna.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	Påbörja matavfallsinsamling i de verksamheter där de tekniska möjligheterna finns.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	Utreda användningen av plastgranulat i storköksmaskiner för de verksamheter som innehar storköksmaskiner.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	Utreda möjligheten att byta ut värmesystem i parkleksbyggnaderna Skåneglantan, Högalidsparken och Stora Blecktornsparken.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	Utreda möjligheten till ett fortsatt samarbete med miljöförvaltningen att utföra energikartläggningar i utvalda verksamhetslokaler.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	Vid utbyte av vitvaror ersätts dessa med energieffektiva vitvaror och vid utbyte av belysning ersätts dessa med LED.	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

2.5.2. Parker och grönområden bidrar till en mångfald av ekosystemtjänster och utvecklas för att mildra effekterna av extrema klimatförhållanden

 Uppfylls helt

Beskrivning

Ekosystemtjänsterna utvecklas i stadsdelsområdets parker och grönområden, exempelvis genom att upprätthålla förvaltningen av värdefulla naturmiljöer. Parkträden bidrar till att rena luften och utjämna temperaturskillnader. För att kunna vårda och bevara trädbeståndet tillämpas framtagna trädvårdsplaner för de större parkerna. För Långholmen har nyligen en naturvårdsplan färdigställts som kommer att användas vid skötseln av Långholmsparken.

Under år 2018 inrättades ett naturreservat som omfattar Årsta holmar och Årstaskogen. En fördjupad skötselplan har tagits fram för Årsta holmar, som på ett detaljerat sätt anger hur holmarna ska skötas. För att tillgängliggöra Årsta holmar ska det finnas båtförbindelse till holmarna under augusti och september, vilket är den del av sommaren då det inte råder tillträdesförbud på grund av gällande fågelskyddsbestämmelser.

Förväntat resultat

- Ekosystemtjänster bidrar till att rena luften, minska halterna av växthusgaser och utjämna temperaturväxlingar.
- Den biologiska mångfalden bevaras och utvecklas.
- Medborgarna upplever att parkerna bidrar med viktiga rekreativsvärden.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att aktiviteterna är genomförda.

S ta tu s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 A vs lut ad	Genomföra skötselåtgärder i naturreservatet Sickla park enligt skötselplan.	2019-01-01	2020-12-31	
Analys Aktiviteten är förlängd och ingår i verksamhetsplan för 2020.				
 A vs lut ad	Genomföra skötselåtgärder i naturreservatet Årsta holmar enligt fördjupad skötselplan.	2019-01-01	2020-12-31	
Analys Aktiviteten är förlängd och ingår i verksamhetsplan för 2020.				

S ta tu s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ A vs lut ad	Genomföra trädförnyelse enligt trädvårdsplaner i Skinnarviksparken, Erikdalslunden och på Reimersholme.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	Komplettera med ytterligare informationsskyltar om naturreservatet vid Sickla park.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Ett original till skyltarna är framtaget inför kommande uppsättning.				
✓ A vs lut ad	Restaurera en del av stadsdelsrådets befintliga perennplanteringar med nya växtbäddar med biokol. Vid valet av perenner beaktas möjligheten att utveckla den biologiska mångfalden.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	Tillsammans med koloniträdgårdsföreningarna undersöka möjligheterna att anlägga biodling.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	Tillämpa nyupprättad skötselplan för Långholmsparken.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	Upprätta en båtförbindelse till Årsta holmar.	2019-01-01	2019-12-31	

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att samtliga två mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet har uppfyllts. Hur nämnden har bidragit till att nå inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att samtliga tre KF-indikatorer uppnås och att underliggande nämndmål har uppfyllts.

Verksamheten ryms inom tilldelad budget. Insatser ges i rätt tid och mängd och avtal följs upp systematiskt. Verksamheterna kännetecknas av en kultur där ständiga förbättringar är en del av arbetet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %			100 %		100 %	100 %	VB 2019
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	99,8 %			99,9 %		100 %	100 %	VB 2019
  Nämndens prognossäkerhet T2	0 %			0 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2019

Nämndmål:

3.1.1. Nämndens verksamheter drivs inom givna ekonomiska ramar och uppfyller verksamhetens mål

 Uppfylls helt

Beskrivning

Stadsdelsnämndens ekonomi är långsiktigt hållbar. En budget i balans skapar trygghet och kontinuitet. Stadsdelsnämndens verksamheter följs upp och anpassas kontinuerligt så att de ryms inom fastställd budgetram för att invånarna ska få största möjliga nytta för skattepengarna.

Prognossäkerheten är central i arbetet med att nå en budget i balans. Enheternas budgetar följs

regelbundet upp genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller där åtgärder vidtas vid behov. Vid befarat budgetöverskridande vidtas åtgärder för att undvika obalans i budget.

Förväntat resultat

- Verksamheten ryms inom tilldelad budget.
- Prognossäkerheten är god.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att två av sju KF-indikatorer uppnås och fem uppnås delvis och att KF-aktiviteterna är genomförda. Underliggande nämndmål har uppfyllts.

Kompetensförsörjning

För att säkerställa kompetensförsörjningen och behålla medarbetare har avdelningarna genomfört ett antal aktiviteter.

Förskoleavdelningen

Under året har en stadsövergripande handlingsplan för barnskötarens och förskollärares arbetsituation tagits fram. Utifrån denna ska åtgärder tas fram för att förbättra arbetsituationen.

Mentorskap för att bli en mer välkomnande arbetsplats har lett till ett bättre mottagande och att nya medarbetare får ett bra och professionellt bemötande.

Förvaltningen och Kungsholmens stadsdelsförvaltning har i samarbete med Stockholms universitet tagit fram en gemensam handlingsplan för studentarbetet. Handlingsplanen syftar bland annat till att skapa en bättre struktur och högre kvalitet i mottagandet av studenterna så att handledarna på ett mer professionellt sätt kan ge den undervisning studenterna har rätt till.

Medarbetarna har fått ökad kompetens inom digitalisering bland annat genom kompetensutveckling i hur de kan använda Green screen och Blue bot i undervisningen.

Sociala avdelningen

Avdelningen har under hösten genomfört en av två planerade grundutbildningar i motiverande samtal för medarbetare som saknar utbildning i metoden.

Inför att barnkonventionen blir svensk lag år 2020 har avdelningen arbetat med att införa

arbetsätt som säkerställer att chefer och medarbetare har rätt kompetens för att handlägga ärenden i enlighet med lagstiftningen.

Respektive enhet arbetar för att förbättra introduktionen av nyanställda. Vissa enheter har personer med ett särskilt ansvar för att introducera nyanställda.

Avdelningen för äldreomsorg

Undersköterskor, vårdbiträden, biståndshandläggare och chefer har utbildats i första hjälpen till psykisk hälsa. Biståndshandläggare har gått utbildning gällande demens och kognitiva sjukdomar.

Medarbetare inom förvaltningens utförarverksamhet har gått utbildning i social dokumentation.

Medarbetare inom förvaltningens vård och omsorgsboende har utbildats i enkel matlagning, nutrition samt mat och måltidens betydelse.

Alla medarbetare inom förebyggande enheten har gått utbildning gällande våld i nära relationer.

Chefer och medarbetare inom äldreomsorgen i egen regi har deltagit i en utbildning gällande förändringsledarskap och en föreläsning om rättshaveristiskt beteende.

Förvaltningens vård- och omsorgsboenden har blivit Akademisk Nod, vilket bidrar till utveckling av våra verksamheter i nära samarbete med forskning och högskolornas studenter. Arbetet med att utveckla samarbetet med högskolorna genom gemensamma föreläsningar och introduktionsträffar fortsätter. En process och rutin för mottagande av studenter och elever har tagits fram och implementerats.

Kompetensutvecklingssatsningen

Avdelningen för äldreomsorg har under 2019 satsat på kompetensutveckling för att stärka den personcentrerade vården och omsorgen. Det handlar om utbildning i lågaffektivt bemötande enligt Durewall-metoden samt Första hjälpen till psykisk hälsa. Utbildningarna har varit lyckade och mycket uppskattade då de varit verksamhetsnära i sin utformning och bidragit med kompetens och vägledning på områden som medarbetare efterfrågat. Avdelningen har utbildat egna instruktörer i lågaffektivt bemötande.

Långt och hållbart arbetsliv

Förvaltningen har fokuserat på det systematiska arbetsmiljöarbetet och tagit fram mallar och rutiner samt haft utbildningar för chefer och skyddsombud. Arbetet hänger tätt samman med det hälsofrämjande arbetet.

Arbete för ökad jämställdhet

I förvaltningen finns inga osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män. Förvaltningen har haft ett framgångsrikt arbete med att minimera deltidsarbete där flertalet av de som önskat heltid erbjudits det. Vid nyanställningar är heltid norm. Vid vakanser ser enheterna över tjänstgöringsgrader för att om möjligt kunna erbjuda de som önskar heltid.

Hälsofrämjande arbete

Medarbetarna är förvaltningens viktigaste resurs och förvaltningen ska vara en attraktiv arbetsgivare för att både attrahera nya medarbetare och behålla kompetens. Fokus på en god och hälsofrämjande arbetsmiljö och goda arbetsvillkor är viktigt för ett hållbart och långt arbetsliv.

Förvaltningen arbetar med det systematiska arbetsmiljöarbetet bland annat genom att verksamheterna har en stående punkt på varje arbetsplatsträff där arbetsgruppen reflekterar över rutiner samt undersöker, riskbedömer, tar fram åtgärder och följer upp arbetsmiljörisiker enligt ett årshjul. På individnivå görs löpande avstämningar angående arbetsbelastning och arbetssituation.

För att skapa en god och hälsofrämjande arbetsmiljö och ett hållbart arbetsliv har förvaltningen ett hälso- och arbetsmiljönätverk (HAMN) som består av chefer, skyddsombud och hälsoinspiratörer.

Det systematiska arbetet med att sänka sjukfrånvaron och arbetet med hälsofrämjande insatser ger resultat. Sjukfrånvaron i november 2019 är 7,3 procent vilket är en minskning med 0,4 procent jämfört med 2018.

Goda arbetsvillkor och trygga anställningar

Bra arbetsgivare är ett index som består av tre delindex, jämställdhet, attraktiv arbetsgivare och att rekommendera sin arbetsplats

Förvaltningen har resultat, 81 för index Bra arbetsgivare vilket är en enhet lägre än förra året.

Ett gott exempel för att nå målet med goda arbetsvillkor är förvaltningens arbete med att i största möjliga utsträckning erbjuda heltid till de som önskar. En partsgemensam grupp träffas regelbundet för att arbeta strategiskt för att så långt det är möjligt erbjuda alla som önskar en heltidsanställning. Under flera år har ett grundligt arbete skett för att kartlägga och erbjuda alla som önskar en heltidsanställning. Idag finns ett fåtal medarbetare där förvaltningen inte lyckats erbjuda en heltidsanställning utifrån verksamhetens förutsättningar.

Chefer och ledarskap

Förvaltningens chefer utövar ett modernt ledarskap präglad av tillit med ett öppet klimat. Medarbetare uppmuntras till nya idéer och innovationer för att utveckla verksamheten och digitala arbetsätt. För att uppmuntra nytänkande och ett tillitsfullt och öppet klimat pågår ett arbete med att införa förvaltningens kärnvärden i verksamheten. Kärnvärdena är professionella, engagerade och nytänkande.

Kompetensutveckling för förvaltningens chefer sker bland annat genom olika riktade insatser som Lärstudios inom olika områden som ekonomi- och personalsystem, upphandling och beslutsstöd. Dessa Lärstudios leds av specialister inom förvaltningen. Chefsutveckling sker också regelbundet för samtliga chefer genom förvaltningens chefsforum som genomförs cirka åtta gånger per år.

Det finns också stadsövergripande utvecklingsinsatser bland annat introduktion för nya chefer i staden, ledarutveckling för erfarna chefer och utvecklingsgrupper.

Innovationer och digitala arbetssätt

Förvaltningen har påbörjat ett arbete med syfte att tydligare identifiera, styra och leda projekt. I arbetet ingår att utbilda projektledare och att förvaltningsledningen följer upp större projekt. I flera verksamheter har användandet av digitala verktyg för att förenkla och effektivisera arbetssätt påbörjats och implementerats. Till exempel inom förskolan används nu Ipads för frånvaro/närvaro rapportering fullt ut. One Note har också börjat användas för att dela information och skapa gemensamma ytor.

Inom sociala avdelningen har en metodgrupp bildats med syfte att digitalisera områden utifrån brukarnas behov. Nya arbetssätt och informationskanaler har bildats genom att använda Ipads, blogg och Instagram och bland annat brukarundersökningar görs nu digitalt i större omfattning.

Inom äldreomsorgen har användandet av digital teknik och digitala hjälpmedel implementerats till exempel robotkatter, elektriska gungstolar och talpuckar för brukare på somatiska boenden. Skärmar för både boende, anhöriga och medarbetare har installerats i större omfattning och underlättar informations spridning om till exempel aktiviteter och måltider.

Lika rättigheter och möjligheter samt diskriminering

Verksamheternas systematiska arbetsmiljöarbete inkluderar aktiva åtgärder mot diskriminering. Alla verksamheter arbetar med resultatet från medarbetarenkäten och stort fokus ligger på bemötande och respekt för allas lika värde. Förvaltningsövergripande aktiva åtgärder är bland annat att se över och implementera förvaltningens rutiner, mallar och checklistor.

Förvaltningen använder sig av kompetensbaserad rekrytering för att i så stor utsträckning som möjlig rekrytera icke-diskriminerande.

Ett diskrimineringsärende i samband med en anställning har hanterats vilket resulterade i ett skadestånd.

Inköpsprocessen

Vid inköp av varor och tjänster avropar verksamheterna i första hand från avtal som upphandlats. För detta används stadens system för e-handel för inköp från anslutna leverantörer. Förutom utbildningar i stadens inköpssystem får förvaltningens chefer månadsvisa uppföljningar. Uppföljningen av periodens utfall visar att andelen elektroniska inköp uppgår till 68 procent.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex	81	81	82	82		82	82	2019
Analys								
Förvaltningens AMI har sjunkit med en enhet från förra året, vilket är i linje med staden för övrigt. Förvaltningens enheter fortsätter att arbeta med resultatet och har tagit fram handlingsplaner.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp	68 %			65 %	70 %	70 %	tas fram av nämnden	VB 2019
Analys								
Utfallet för Södermalms stadsdelsnämnd är lika med det genomsnittliga utfallet för samtliga stadsdelsnämnder. Förvaltningens inköp sker till största del via e-handel. De inköp som har skett utanför systemet har förvaltningen använt rätt leverantörer. Förvaltningen kommer fortsätta utbildningsinsatserna för att öka andelen elektroniska inköp i systemet.								
  Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	100 %			100 %	100 %	100 %	tas fram av nämnden	VB 2019
  Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	100 %			100 %		87 %	87%	2019
  Index Bra arbetsgivare	82			82		85	85	2019
Analys								
Förvaltningen har samma resultat, 82 som föregående år. Bra arbetsgivare är ett index som består av tre delindex, jämställdhet, attraktiv arbetsgivare och rekommendera sin arbetsplats. Delindex Jämställdhet beräknas utifrån skillnaden mellan män och kvinnor avseende andelen heltidsanställda (indexvärde 97), långtidssjukfrånvaro (indexvärde 89) och andelen chefer i förhållande till andelen anställda (indexvärde 75). En liten skillnad mellan könen ger ett högt indexvärde och vice versa. Den mest positiva förändringen är just delindex jämställdhet som ökat med 4 indexpunkter. För att öka indexet bra arbetsgivare behöver förvaltningen öka delindexet jämställdhet ytterligare genom att förbättra karriärmöjligheterna för män. Delindex attraktiv arbetsgivare har ökat med två indexpunkter medan delindex rekommendera sin arbetsplats har minskat med fyra indexpunkt. Värdet är två indexpunkter högre jämfört med samtliga stadsdelsförvaltningar 2019. För att öka delindexen attraktiv arbetsgivare och rekommendera sin arbetsplats fortsätter det främjande och förebyggande hälso- och arbetsmiljöarbetet för att öka frisknärvaron och förbättra arbetssituationen för alla medarbetare på förvaltningen.								
   Sjukfrånvaro	7,3 %	6,1 %	7,5 %	7,7 %		7,1 %	tas fram av nämnden	VB 2019
Analys								
Förvaltningen fortsätter arbetet som syftar till att sänka sjukfrånvaron. Bland annat genomförs månatliga uppföljningar för att säkra att stadens rehabiliteringsprocess följs i varje enskilt ärende.								
   Sjukfrånvaro dag 1-14	2,5 %	2,2 %	2,5 %	2,7 %		2,4 %	Tas fram av nämnd/ styrelse	VB 2019
Analys								
Förvaltningen har påbörjat ett arbete med tidiga insatser vid sjukfrånvaro där så kallade omtankesamtal ska vara ett viktigt verktyg.								

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 	Kommunstyrelsen ska i samverkan med socialnämnden och stadsdelsnämnderna göra en översyn av resursfördelningssystem inom funktionshindersområdet	2019-01-01	2019-12-31	

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ A vs lut ad	 Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med att ta fram en handlingsplan för att förbättra arbetssituationen för barnskötare och förskollärare	2019-01-01	2019-08-31	

Nämndmål:

3.2.1. Chefer utövar ett modernt ledarskap präglat av tillit och med öppen och tillåtande kultur

 Uppfylls helt

Beskrivning

Ledarskapet är modernt och präglat av tillit med öppen och tillåtande kultur. Varje chef uppmuntrar till nya idéer och lösningar för att utveckla verksamheten. Chefer utövar och utvecklar sitt moderna ledarskap som främjar innovationskraft och är situationsanpassat.

Cheferna utövar ett modernt ledarskap som baseras på förvaltningens kärnvärden och relevant ledarutbildning samt ett ändamålsenligt verksamhetsstöd.

Förväntat resultat

- Arbetsklimatet präglas av en tillåtande och öppen kultur.
- Chefer och ledare uppmuntrar nytänkande.
- Chefer känner sig trygga att utöva ett modernt ledarskap.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att aktiviteterna är genomförda.

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ A vs lut ad	Chefer deltar i stadens ledarutvecklingsprogram.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	Implementera förvaltningens kärnvärden inom alla verksamheter.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	Ta fram metoder för att uppnå en öppen och tillåtande kultur i förvaltningen.	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

3.2.2. I förvaltningen råder en god och hälsofrämjande arbetsmiljö med goda arbetsvillkor

 Uppfylls helt

Beskrivning

Det systematiska arbetsmiljöarbetet är aktivt och utvecklas ständigt med fokus på organisatorisk och social arbetsmiljö (OSA). Kompetensutveckling erbjuds till både chefer och medarbetare avseende OSA.

Förvaltningen arbetar hälsofrämjande och för ett hållbart arbetsliv där minskad sjukfrånvaro och tillfredsställande personalomsättning är prioriterade områden för aktiviteter, uppföljning och stöd. För att uppnå målet med att minska sjukfrånvaron är det viktigt med tidiga insatser så som exempelvis omtankessamtal och friskvårdstid.

I förvaltningen råder nolltolerans mot kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och diskriminering. Verksamheterna arbetar förebyggande och stödjande när medarbetare utsätts för hot och våld.

I förvaltningen råder goda arbetsvillkor för samtliga där en trygg anställning är en självklarhet. Antalet allmänna visstidsanställningar minskar och ofrivillig deltid minimeras. Förvaltningen fortsätter arbetet med handlingsplanen för heltid som norm.

Förväntat resultat

- Minskad sjukfrånvaro och tillfredsställande personalomsättning.
- Verksamheterna har en god och hälsosam arbetsmiljö som är fri från diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier samt repressalier.
- Medarbetare med ofrivilligt deltidsarbete minskar.
- Allmän visstidsanställning används endast på sakliga grunder.
- Löneglidningen minskar.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att aktiviteterna är genomförda.

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 A vs lut ad	Chefer arbetar aktivt enligt staden rehabiliteringsprocess.	2018-01-01	2019-12-31	
 A vs	Chefer och medarbetare ökar sin kompetens kring OSA (organisatorisk och social arbetsmiljö).	2019-01-01	2019-12-31	

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
lut ad				
✓ A vs lut ad	Genomföra och följa upp de aktiviteter som tagits fram i handlingsplanen för att öka andelen så kallade trygga anställningar	2018-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	Implementera rutiner för att hantera och motverka trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	Ta fram förebyggande aktiva åtgärder för att motverka diskriminering.	2018-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	Ta fram förebyggande åtgärder för att motverka kränkande särbehandling.	2018-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	Årligen genomföra uppföljning av SAM (Systematiskt arbetsmiljöarbete).	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

3.2.3. Medarbetarna är aktiva och har rätt kompetens

 Uppfylls helt

Beskrivning

Medarbetarna uppmuntras till att vara aktiva och innovativa för att utveckla verksamheten.

Samtliga verksamheter har en långsiktig planering för att behålla, utveckla samt rekrytera medarbetare med rätt kompetens för både nutid och framtid, där cheferna behöver ha kunskap i kompetensbaserad rekrytering.

Kompetensutveckling inom digitalisering är viktigt för att säkerställa ett brett, effektivt och ändamålsenligt genomslag för digitalisering i verksamheterna.

Förväntat resultat

- Verksamheterna utvecklas genom medarbetarnas engagemang och nytänkande.
- Den långsiktiga kompetensförsörjningen säkerställs genom aktiva åtgärder.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att aktiviteterna är genomförda.

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ A vs lut ad	Följa kompetensförsörjningsplanens aktiviteter på lång och kort sikt.	2018-01-01	2019-12-31	
✓ A vs lut ad	Stärka chefers förmåga att rekrytera kompetensbaserat.	2018-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

3.2.4. Innovationer och digitala arbetssätt leder till effektivitet och ökad kvalitet i verksamheten

 Uppfylls helt

Beskrivning

Digitala arbetssätt ska vara ett sätt att öka effektiviteten och utveckla verksamheterna och på det sättet bidra till att klara framtida kompetensförsörjning och verksamhetens kvalitet.

"Idéslussen" är ett verktyg för att främja innovativ kultur där staden uppmuntrar medarbetarna att ta fram goda idéer för effektivitet och ökad kvalitet. I digitaliseringsprojekt ska det finnas tydliga metoder för projektarbete, uppföljning och utvärdering som leder till effektivisering och/eller ökad kvalitet och medborgarnytta. Förvaltningen ska samverka för innovation och i strategiska digitaliseringsfrågor med andra aktörer såsom stadsledningskontoret och andra nämnder.

Förväntat resultat

- Digitala arbetssätt är införda.
- Digitaliseringsprojekt drivs med tydlig styrning.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och indikatorn uppnås och att aktiviteterna är genomförda.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal verksamheter som nominerats till stadens digitaliseringspris	3			Ny indikator 2019		1		2019
Analys Framsteget Stockholms stad pris för nyskapande är en ihopslagning av digitaliseringspriset och innovationpriset. Från förvaltningen deltog tre verksamheter varav en verksamhet, samverkansteamet inom familjerätten, fick ett särskilt omnämnande.								

Statu s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 A vs lut ad	Stärka chefer och ledares förmåga att leda digital utveckling	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Aktiviteten är förlängd och ingår i verksamhetsplan 2020.				
 A vs lut ad	Ta fram metoder för effektivt informationssäkerhetsarbete.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Aktiviteten är förlängd och ingår i verksamhetsplan 2020.				
 A vs lut ad	Vi är aktiva med innovationer via "Ideslussen"	2019-01-01	2019-12-31	Avvikelse
Analys Förvaltningen har under året använt ideslussen som inspirationskälla och metodstöd för att öka insikten på vilket sätt digitalisering kan utveckla olika verksamheter samt hur man kan arbeta strukturerat med digitalisering.				
 A vs lut ad	Öka användande av digitala arbetssätt	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Aktiviteten är förlängd och ingår i verksamhetsplan 2020.				

Nämndmål:

3.2.5. Förvaltningens inköpsprocess är effektiv genom att verksamheterna använder stadens system för e-handel

 Uppfylls helt

Beskrivning

Vid inköp av varor och tjänster avropar verksamheterna i första hand från avtal som upphandlats. För detta används stadens system för e-handel för inköp från anslutna leverantörer. Genom att använda det elektroniska inköpsstödet ökar förutsättningarna för att inköpen sker på rätt sätt och ökar avtalstroheten gentemot leverantörer. De som hanterar tjänstebeställningar i e-handelssystemet och de som har rollen som superanvändare utbildar sig i samverkan med serviceförvaltningens e-handelsfunktion.

Förväntat resultat

- Förvaltningens avtalstrohet ökar genom inköp i stadens system för e-handel.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att aktiviteten är genomförd.

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ A vs lut ad	De som hanterar tjänstebeställningar i e-handelssystemet och de som har rollen som superanvändare utbildar sig i samverkan med serviceförvaltningens e-handelsfunktion.	2019-01-01	2019-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning – uppföljning av driftbudget

Mnkr	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Anslag för nämndens verksamhet, netto	2 365,51	2 360,8	4,7	2 306,4
Intäkter	-386,8	-417,4	30,6	-421,0
Kostnader	2 752,3	2 778,2	-25,9	2 727,4
Utfall före resultatdispositioner			4,7	1,8
Resultatenheternas överskott från 2018			19,4	17,6
Resultatenheternas överskott till 2020			-23,9	-19,4
Utfall efter resultatdispositioner			0,2	0,0

Nämnden redovisar år 2019 ett överskott om 0,2 mnkr efter resultatdispositioner.

Resultatenheterna har en ingående resultatfond om 19,4 mnkr från år 2018 och överför till år 2020 ett överskott om 23,9 mnkr. Detta innebär en ökad resultatfond med 4,5 mnkr till år 2020.

Nämnd- och förvaltningsadministration

Mnkr	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse bokslut 2019	Avvikelse prognos T2/2019
Intäkter	-2,8	-3,2	0,4	0,0
Kostnader	72,1	72,5	-0,4	0,0
Netto	69,3	69,3	0,0	0,0

Verksamhetsområdet nämnd- och förvaltningsadministration redovisar en budget i balans.

Individ- och familjeomsorg

Mnkr	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse bokslut 2019	Avvikelse prognos T2/2019
Intäkter	-72,8	-70,1	-2,7	2,4
Kostnader	-263,7	281,6	-17,6	-17,4
Netto	190,9	211,5	-20,6	-15,0

Verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg redovisar ett underskott om 20,6 mnkr. Budgetunderskottet hänförs till ökade kostnader för externa placeringar. Underskottet inom barn och ungdom har ökat jämfört med tertialrapport 2 och beror på en ökad inströmning av ärenden och att planerade åtgärder ännu inte fått effekt.

Vad gäller vuxen och socialpsykiatri fortsätter förvaltningen arbetet med att följa upp brukarnas omvårdnadsbehov som på sikt förväntas innebära en lägre kostnad. Vidare arbetar förvaltningen tillsammans med andra stadsdelsförvaltningar för att förhandla om priser för individuella avtal. Det pågår även ett arbete med att se över nuvarande boendeformer inom socialpsykiatri i förvaltningens egen regi i syfte att minska kostnaderna för externa placeringar.

Mnkr	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse bokslut 2019
Netto	190,9	211,5	-20,6
Varav			
-Barn och ungdom	68,7	76,2	-7,5
-Vuxna	51,6	57,9	-6,3
-Socialpsykiatri	51,1	57,8	-6,7

Stadsmiljö

Mnkr	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse bokslut 2019	Avvikelse prognos T2/2019
Intäkter	-0,8	-0,9	0,1	0,0
Kostnader	29,3	29,4	-0,1	-1,5
Avskrivningar	18,8	17,4	1,4	0,0
Intern ränta	1,3	1,5	-0,2	0,0
Netto	48,6	47,4	1,2	-1,5

Verksamhetsområdet stadsmiljö redovisar ett överskott om 1,2 mnkr och avser avskrivningar och internränta. Av nettobudgeten om 48,6 mnkr avser 28,5 mnkr drift och 20,1 mnkr

avskrivningar och internränta.

Förskola

Mnkr	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse bokslut 2019	Avvikelse prognos T2/2019
Intäkter	-50,4	-55,9	5,5	6,7
Kostnader	491,3	490,1	1,2	-2,5
Netto	440,9	434,2	6,7	4,2
Resultatöverföring från 2018			19,1	
Resultatöverföring till 2020			-23,4	
Netto efter resultatöverföring			2,4	

Verksamhetsområdet förskola redovisar ett överskott om 6,7 mnkr före resultatöverföring och ett överskott om 2,4 mnkr efter resultatöverföring. Intäktsökningen beror på ökade intäkter för anställda som extratjänster. Nettoöverskottet om 6,7 mnkr beror främst på försäljning av platser och minskat lokalunderhåll.

Förskolans resultatenheter redovisar ett överskott om 4,3 mnkr före resultatöverföring. Detta innebär att fonden ökar från 19,1 mnkr till 23,4 mnkr. Resultatet för respektive enhet redovisas under avsnittet ”Resultatenheter”.

Antal inskrivna barn exklusive kommunövergripande verksamhet (KÖV)

	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
1-3 år	1 328	1 348	20	1 402
4-5 år	1 592	1 578	-14	1 607
Allmän förskola	0	0	0	0
Familjedaghem	9	7	-2	9
Totalt antal barn	2 929	2 933	4	3 018

Det genomsnittliga antalet inskrivna barn under år 2019 uppgick till 2 933, vilket ligger i nivå med förvaltningens budgeterade genomsnittliga barnantal.

Äldreomsorg

Mnkr	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse bokslut 2019	Avvikelse prognos T2/2019
Intäkter	-186,0	-202,3	16,3	-5,0
Kostnader	1 228,9	1 231,3	-2,4	16,0
Netto	1 042,9	1 029,0	13,9	11,0

Verksamhetsområdet äldreomsorg redovisar ett nettoöverskott om 13,9 mnkr. Överskottet beror främst på minskade kostnader för placeringar inom vård- och omsorgsboende. Överskottet för intäkterna beror på ökade extra ordinära intäkter för semesterlöneskulder och bidrag för att bryta social isolering och för ökade försäljningsintäkter i samband med övertagandet av Magdalenagårdens vård- och omsorgsboende.

Beställarenheten och central äldreomsorg redovisar ett överskott om 18,9 mnkr. Överskottet har ökat med 2,9 mnkr i förhållande till tertialrapport 2 beroende på att antalet placeringar i

vård och omsorgsboende har minskat något under det sista tertialet.

Utförarna inom hemtjänst och servicehus redovisar underskott. Totalt redovisar utförarna i egen regi ett underskott om 5,0 mnkr.

Utförare	mnkr
Södertjänst	-6,5
Hornstulls servicehus	-0,4
Kulltorps vård- och omsorgsboende	0,2
Katarinagårdens vård- och omsorgsboende	0,3
Nytorpgårdens vård- och omsorgsboende	0,2
Bergsunds vård- och omsorgsboende	1,2
Skånegatans dagverksamhet	0,0
Totalt	-5,0

Insatser för äldre

	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse
Antal personer med hemtjänst i ordinärt boende/månad	2 070	2 121	-42
Antal personer med hemtjänst i servicehus/månad	145	146	-1
Antal personer Vård- och omsorgsboende	795	756	39
Varav korttidsboende	18	14	4
Antal personer Dagverksamhet	180	186	-6

Antalet personer med hemtjänst i ordinärt boende har också ökat med 42 personer. Antalet personer med hemtjänst i servicehus är i snitt som budgeterat.

Inom vård- och omsorgsboende är antalet boende i genomsnitt 39 färre jämfört med budgeterat antal. Antalet boende i december månad var 756, vilket även är genomsnittet för 2019. Antal personer inom dagverksamheten är något högre än budget.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Mnkr	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse bokslut 2019	Avvikelse prognos T2/2019
Intäkter	-44,5	-50,0	5,5	7,7
Kostnader	499,8	504,1	-4,3	-9,7
Netto	455,3	454,1	1,2	-2,0

Verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning redovisar ett överskott om 1,2 mnkr. Överskottet beror främst på minskade kostnader för hemtjänst och överskott hos utförarenheten.

Intäkternas överskott förklaras av att förvaltningen under året har fått retroaktiv ersättning

från Försäkringskassan avseende kostnader för personlig assistans.

Två gånger under året justerades budgeten efter antalet personer med LSS-insatser vilket under år 2019 innebar en ökad budgetram om 14,7 mnkr.

	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse bokslut 2019
Månadsinsatser hemtjänst ordinärt boende	180	177	3
Antal personer på SoL-boende/månad	10	15	-5

Barn, kultur och fritid

Mnkr	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse bokslut 2019	Avvikelse prognos T2/2019
Intäkter	-5,0	-7,7	2,7	1,2
Kostnader	29,5	31,9	-2,4	-1,2
Netto	24,5	24,2	0,3	0,0
Resultatöverföring från 2018			0,3	
Resultatöverföring till 2020			0,5	
Netto efter resultatdispositioner			0,1	

Verksamhetsområdet barn, kultur och fritid redovisar ett överskott om 0,3 mnkr före och ett överskott om 0,1 mnkr efter resultatöverföringar.

Arbetsmarknadsåtgärder

Mnkr	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse bokslut 2019	Avvikelse prognos T2/2019
Intäkter	-17,8	-20,4	2,6	0,0
Kostnader	39,5	43,3	-3,8	0,0
Netto	21,7	22,9	-1,2	0,0

Verksamhetsområdet arbetsmarknadsåtgärder redovisar ett underskott om 1,2 mnkr. Underskottet beror främst på att antalet personer med insatser har varit fler än budgeterat.

Antalet personer som under året haft OSA-anställning (Offentligt Skyddat Arbete) uppgick till 57 personer. Av dessa har 7 personer gått vidare till annan långsiktig försörjning. Under året har 55 personer haft Stockholmsjobb, en insats för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Av dessa har 8 personer gått vidare till annan långsiktig försörjning.

Placeringar i arbetsmarknadsåtgärder

Antal personer	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse
OSA	40	57	-17
Stockholmsjobb	40	55	-15

Ekonomiskt bistånd

Mnkr	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse bokslut 2019	Avvikelse prognos T2/2019
Intäkter	-6,7	-6,9	0,2	0,0
Kostnader	68,1	75,1	-7,0	-6,0
Netto	61,4	68,2	-6,8	-6,0

Verksamhetsområdet ekonomiskt bistånd redovisar ett underskott om 6,8 mnkr. Antalet hushåll har varierat under året med högst antal i februari på 464 hushåll och lägst i november på 448.

I genomsnitt för året har 458 hushåll varit aktuella vilket är 38 fler än budgeterad nivå. Den genomsnittliga nivån under år 2019 är en ökning med 15 hushåll jämfört mot 2018 års genomsnitt på 443. Detta förklaras främst på ett ökat inflöde av nyanlända personer.

Antal bidragshushåll

Antal	Budget 2019	Snitt jan – nov
Bidragshushåll	420	458

Analys av resultaträkning

Mnkr	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse mot budget 2019	Bokslut 2018	Bokslut 2019 jmf med bokslut 2018
Anslag för nämndens verksamhet, netto	2 365,5,2	2 360,8	4,7	2 306,4	50,8
Intäkter	-386,8	-417,4	30,6	-421,0	-3,6
Kostnader	2 752,3	2 778,2	-25,9	2 727,4	54,4

Totalt har förvaltningens intäkter minskat med 3,6 mnkr och kostnaderna har ökat med 54,4 mnkr jämfört med år 2018. Sammantaget är det en nettokostnadsökning om 50,8 mnkr.

De största förändringarna på intäktssidan förklaras av:

- Ökade försäljningsintäkter från andra stadsdelar med 10,3 mnkr, främst inom äldreomsorgen.
- Ökade taxor och avgifter med 2,7 mnkr.
- Ökade intäkter för semesterlöneskuld vid verksamhetsövergång med 5,2 mnkr.
- Minskade statsbidrag främst från Migrationsverket med -19,4 mnkr.

Försäljningsintäkterna ökade under år 2019. När förvaltningens behov av platser minskar säljs platser i större utsträckning till andra förvaltningar. Inom Individ och familjeomsorgen minskar bidragsintäkterna från Migrationsverket till följd av färre ensamkommande barn och ungdomar.

De största avvikelserna på kostnadssidan förklaras av:

- Ökade personalkostnader med 12,0 mnkr avseende lönerevisionen.
- Ökade kostnader för förbrukningsmaterial med 4,8 mnkr.

- Ökade kostnader för IT-system med 4,2 mnkr.
- Ökade kostnader för köp av verksamhet (entreprenader) med 29,3 mnkr.

De ökade personalkostnaderna avser främst löneökningar men även minskade lönekostnader till följd av Bergsunds vård- och omsorgsboende som återgick till entreprenad drift. Lokalkostnaderna har ökat med 1,5 procent jämfört med år 2018 och beror på prisuppräknningar.

Entreprenadkostnaderna har ökat i och med prisuppräknningar samt att Bergsunds vård- och omsorgsboende återgick till entreprenad drift.

Jämförelse utfall nettokostnader årsbokslut 2018 och 2019

Mnkr, netto	2019-12-31	2018-12-31	Avvikelse
Nämnd och administration	69,3	64,8	4,5
Individ- och familjeomsorg	211,5	193,1	18,4
Stadsmiljöverksamhet	47,4	45,2	2,2
Förskoleverksamhet	434,1	431,1	3,0
Äldreomsorg	1 029,0	1 020,7	8,3
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	454,1	439,9	14,2
Barn, kultur och fritid	24,3	22,4	1,9
Arbetsmarknadsåtgärder	22,9	26,2	-3,3
Ekonomiskt bistånd	68,2	63,0	5,2
Totalt	2 360,8	2 306,4	54,4

Södermalms stadsdelsförvaltning har i bokslutet år 2019 jämfört med föregående år ökade nettokostnader om 54,4 mnkr vilket motsvarar 2,4 procent.

Inom nämnd och administration beror ökningen på ökade IT-kostnader och utökning av två tjänster inom HR-avdelningen. Den ena för arbete med digitalisering och den andra för arbete med rehabilitering och sjukfrånvaro. Resterande beror på pris- och löneökningar.

Individ- och familjeomsorgen har ökade nettokostnader om 18,4 mnkr jämfört med år 2018. Förutom pris- och löneökningar beror differensen på ett ökat behov av placeringar då allt fler orosanmälningar inkommer till förvaltningen.

Förskoleverksamheten har ökade nettokostnader om 3,0 mnkr jämfört med år 2018. Den relativt låga ökningen förklaras av att det under året har varit i genomsnitt 85 färre barn inskrivna än under år 2018.

Kostnadsökningen inom äldreomsorgen om 8,3 mnkr motsvarar 0,8 procent och förklaras främst av prisökningar och ökade personalkostnader samt minskade kostnader för placeringar inom vård- och omsorgsboende.

Inom verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning har nettokostnaderna ökat med 14,2 mnkr jämfört med år 2018 vilket motsvarar 3,2 procent. Ökningen förklaras främst av prisökningar, ökade personalkostnader och fler brukare vilket förvaltningen har fått budgetkompensation för.

Ekonomiskt bistånd har en nettokostnadsökning om 5,2 mnkr vilket motsvarar 8,3 procent. Ökningen beror på fler bidragshushåll.

Enda verksamhetsområde som har minskade kostnader är arbetsmarknadsåtgärder vilket förklaras av färre personer inom feriearbete.

Utfall jämfört med prognoser under året

Mnkr	Prognos T1/2019	Prognos T2/2019	Bokslut 2019	Diff T2/2019 - Bokslut 2019
Anslag för nämndens verksamhet, netto	2 352,3	2 355,8	2 360,8	5,0
Intäkter	-394,5	-395,9	-417,4	-21,5
Kostnader	2 746,8	2 751,7	2 778,2	26,5

I förhållande till tertialrapport 2 blev bokslutet 5,0 mnkr högre vilket motsvarar 0,2 procent. Ökningen på kostnads- och intäktssidan beror främst på ökad försäljning av platser inom äldreomsorg efter att Magdalenagårdens vård och omsorgsboende återgick i kommunal regi.

Resultatenheter

Mnkr	Resultatenheternas bruttobudget 2019	Resultat 2019	Resultat-överföring från 2018	Resultat-överföring till 2020 (max 10 %)
Kommunal förskola				
Område 1	71,9	0,2	4,6	4,8
Område 2	68,3	1,2	4,5	5,7
Område 3	69,5	0,5	4,4	4,9
Område 4	88,8	0,3	3,5	3,7
Område 5	76,5	2,1	2,1	4,3
Södermalms parklekar	9,6	0,2	0,3	0,5
Totalt förskolor och parklekar	384,6	4,5	19,4	23,9

Under år 2019 har förvaltningen haft fem förskoleenheter och en fritidsenhet varav samtliga är resultatenheter. Vid bokslut 2019 har enheterna ökat sitt resultat med 4,5 mnkr. Sammantaget överförs ett överskott om 23,9 mnkr från år 2019 till år 2020.

Investeringar

Mnkr, netto	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Avvikelse PrognosT2/2019
Parkinvesteringar	6,3	2,3	4,0	3,9
Reinvesteringar	9,1	3,6	5,5	4,1
Mindre investeringar med nycklade medel	9,7	10,0	-0,3	0,0
Inventarier och maskiner	11,1	8,4	2,7	0,0
Klimatinvesteringar	3,8	2,9	0,9	0,0
Trygghetsinvesteringar	3,1	1,5	1,6	0,0
Totalt	43,1	28,7	14,4	8,0

Park- och reinvesteringar

Stadsdelsnämnden har för år 2019 tilldelats 15,4 mnkr av kommunfullmäktige för de stora parkinvesteringarna och reinvesteringarna.

Kvarteret Rosendal mindre

Nyanläggande av parkyta har påbörjats enligt plan men i samband med markarbeten har arkeologiska fynd påträffats. Under året har inledande utgrävningar utförts av arkeologer. Länsstyrelsen har beslutat att ytterligare utgrävningar av platsen ska göras. Länsstyrelsen har påbörjat upphandling av denna utgrävning som förväntas utföras under första halvåret år 2020. Beroende på de arkeologiska fynden är projektets tidplan kraftigt påverkad och framskjuten.

Mot bakgrund av den uppkomna situationen begär nämnden ombudgetering om 8,0 mnkr. I denna summa ingår både park- och reinvesteringsmedel.

Reimersholme parkyta

På sydöstra Reimersholme har anläggningsskedet för upprustning av en parkyta inletts. Ytterligare markprovtagningar har utförts på begäran av miljöförvaltningen efter att markföroreningar påträffats. Utifrån resultat från den andra provtagningen har miljöförvaltningen godkänt åtgärdsplanen och markarbetena planeras att påbörjas vårvintern år 2020.

Under året har utrustning såsom bänkar och annat material som ska användas till den nya parken beställts och levererats till staden.

Mot bakgrund av att markföroreningar påträffats som därmed påverkat projektets tidplan begär nämnden ombudgetering om 1,1 mnkr för medel som inte har förbrukats. I denna summa ingår både park- och reinvesteringsmedel.

Ersätta trasiga skräpkorgar

Under året har trasiga skräpkorgar ersatts med 22 självkomprimerande skräpkorgar med solcellsdrift. Dessa har placerats ut i bland annat Hammarby sjöstad, Björns trädgård, Drakenbergsparken och längs med Katarina Bangata. På skräpkorgarna har en informationskampanj genomförts med syfte att fimpar inte ska hamna på marken.

Inventera och reparera trappor och murar som är i dåligt skick

Då det framkommit att den uttjänta trätrappan mellan Ansgarieparken och Hornsgatan 111

inte ligger under stadsdelsnämndens ansvar utan hos trafiknämnden, har trafikkontoret tagit över genomförandet av nödvändig åtgärd för trappan samt medföljande kostnad. Istället har förvaltningen för dessa medel åtgärdat trappa och stödmur i Vitabergsparken under året.

Åtgärda dåliga beläggningar

Gångväg intill den trappa och stödmur som renoverats i Vitabergsparken har fått ny underbyggnad.

Mindre investeringar

Stadsdelsnämnden har tilldelats 9,7 mnkr för mindre parkinvesteringar under år 2019. Medlen har bland annat använts till följande parkprojekt:

- Lekplatsen i Bergsgruvan har erhållit ny lekutrustning.
- Arbetet med att ta fram nya informationsskyltar till lekplatser, större parker samt badplatserna har pågått. I samband med att rökförbudet på bland annat lekplatserna infördes under året har förvaltningen valt att lägga till rökförbud på skyltarna. Då staden centralt saknar symbol för rökförbud har verksamheten tagit fram ett sådant piktogram som även kommer att kunna användas av hela staden. Skyltarna kommer löpande att placeras ut i stadsmiljön.
- Utifrån ett medborgarförslag har ett arbete för att tillföra lekaktiviteter till Södermalmsallén pågått. Ett antal lekfulla betongskulpturer har köpts in. De kommer att placeras ut längs allén under våren 2020.
- Trädvårdsinsatser har genomförts i Skinnarviksparken och i Eriksdalslunden.
- Under året har en nyanläggning av parkyta vid strandpromenaden på Bergsunds Strand färdigställts med soltrappa i trä, nya planteringar, stadsodling och lekutrustning.
- Utifrån ett medborgarförslag har en betongbrygga på södra Reimersholme försetts med trädäck för att underlätta för medborgarna att vistas vid vattennära lägen.
- Ett arbete med att vintersäkra vattenanläggningar, såsom vattenutkastare, utedusch och bevattningsanläggningar har genomförts. Syftet är att hindra anläggningarna från att frysa sönder vintertid.
- Den nya bangolfsbanan i Varvsbranten har färdigställts.
- Solstolarna i Skånegläntan har renoverats.

Inventarier och maskiner

Förvaltningens budget för inventarier och maskiner är 11,1 mnkr. Förvaltningen har förbrukat 8,4 mnkr varav 0,9 mnkr avser kostnader för leasingbilar. Resterande avser kostnader för underhåll av förskolelokaler och inköp av sängar till flera vård- och omsorgsboenden.

Klimatinvesteringar

Stadsdelsnämnden har erhållit 3,8 mnkr för klimatinvesteringar, som har finansierat:

- Restaurering av befintliga planteringar genom att ersätta med nya växtbäddar med biokol i parken vid Baggensgatan i Gamla stan, intill Allhelgonakyrkan i Helgalunden samt vid Katarina Bangata/Bjurholmsgatan. Vid val av nytt växtmaterial har

möjligheten att utveckla den biologiska mångfalden tillvaratagits.

- Tio självkomprimerande skräpkorgar med solcellsdrift har placerats ut i främst Hammarby sjöstad.
- Luftvärmepumpar i parklekshusen i Högalid, Skånegläntan och Stora Blecktornsparken
- Ny LED belysning i förskolan Plogens lokaler
- Nya tvättmaskiner på Kulltorps vård- och omsorgsboende

Trygghetsinvesteringar

Björns trädgård

Under året har slänten vid trappan upp mot Kapellgränd renoverats med en ny växtbädd och försetts med vårlökar och perenner. Åtgärden har inneburit att den tidigare igenväxta planteringen har ersatts med attraktiv blomsterutsmyckning med syfte att fler ska vilja vistas på platsen. Dessutom har den nyanlagda planteringen skapat fria siktlinjer med hjälp av lågväxande perenner. Under året har även kantstenen runt gräsytan renoverats och en del av slänten armerats med storgatsten med syftet att underlätta för lek.

I samband med tertiärrapport 1 begärde nämnden budgetjustering av investeringsmedel för trygghetsskapande åtgärder som innefattar olika trygghetsåtgärder i Björns trädgård såsom att tillföra nya sittplatser och åtgärda slitna grusytor i parken. Nämnden erhöll sökta medel på 1,1 mnkr. För dessa medel har slitna grusytor kring gräsytan renoverats och en ny parksoffa införskaffats till terrassen ovanför parkleken.

I samband med tertiärrapport 1 beslutade nämnden att upprusta befintlig gräsyta i parkens centrala del istället för att anlägga konstgräs. Renovering av gräsytan kommer att påbörjas så snart rätt väderlek råder våren 2020.

Kvarteret Skjutgossen

Nämnden fick i samband med tertiärrapport 1 medel för att anlägga en hundrastgård på gräsytan mot Wollmar Yxkullsgatan. I samband med en detaljerad projektering av hundrastgården framkom att mer omfattande markarbeten krävs för att kunna anlägga hundrastgården vid denna plats. Dessutom finns betydande problem med dagvattenhantering som kräver att berörda växtbäddar för träd samtidigt måste byggas om. Åtgärden kommer därför att fortsätta under år 2020.

Ombudgeteringar

	Mnkr
Kvarteret Rosendal mindre	8,0
Reimersholme parkyta	1,1
Totalt ombudgeteringar	9,1

Kvarteret Rosendahl mindre

Gällande nyanläggning av parkyta i kvarteret Rosendal mindre har upprustningsarbetet påbörjats enligt plan men i samband med markarbeten har arkeologiska fynd påträffats. Under året har inledande utgrävningar av arkeologer utförts. Länsstyrelsen har beslutat att ytterligare

utgrävningar av platsen ska göras. Länsstyrelsen har påbörjat upphandling av denna utgrävning som förväntas utföras under första halvåret år 2020. Beroende på de arkeologiska fynden är projektets tidplan kraftigt påverkad och framskjuten.

Mot bakgrund av den uppkomna situationen begär nämnden ombudgetering om 8,0 mnkr. I denna summa ingår både park- och reinvesteringsmedel.

Reimersholme parkyta

På sydöstra Reimersholme har anläggningsskedet för upprustning av en parkyta inletts. Ytterligare markprovtagningar har utförts på begäran av miljöförvaltningen efter att markföreningar påträffats. Utifrån resultat från den andra provtagningen har miljöförvaltningen godkänt åtgärdsplanen och markarbetena planeras att påbörjas vårvintern år 2020.

Under året har utrustning såsom bänkar och annat material som ska användas till den nya parken beställts och levererats till staden.

Mot bakgrund av att markföreningar påträffats som därmed påverkat projektets tidplan begär nämnden ombudgetering om 1,1 mnkr för medel som inte har förbrukats. I denna summa ingår både park- och reinvesteringsmedel.

Analys av balansräkning

Tillgångar, mnkr	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Skulder och kommunkapital, mnkr	Bokslut 2018	Bokslut 2019
Mark, byggnader & tekniska anläggningar	180,4	186,7	Kommunkapital	-47,1	-50,7
Kundfordringar	46,8	34,3	Diverse kortfristiga skulder	-0,3	-1,0
Varav osäkra fordringar	-2,2	-2,0	Leverantörs- skulder	-181,6	-152,9
Kortfristiga fordringar	23,7	13,2	Moms och särskilda punktskatter	0,0	0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	53,3	58,6	Övriga kortfristiga skulder	-18,2	-14,0
Likvida medel	0,4	0,4	Upplupna kostnader & förutbetalda intäkter	-57,4	-74,6
Summa	304,6	293,2	Summa	-304,6	-293,2

Tillgångar

Det bokförda värdet på förvaltningens anläggningstillgångar har ökat med netto 6,3 mnkr. Ökningen avser investeringar efter avdrag för avskrivningar. Investeringarna i parker har ökat med netto 3,7 mnkr och investeringar i inventarier har ökat med 2,6 mnkr. Av investeringar i inventarier avser 1,6 mnkr klimatförbättrande åtgärder.

Kundfordringar har minskat med 12,5 mnkr. Förändringen beror på att det i bokslut för år 2018 fanns ett antal större fordringar av engångskaraktär till andra förvaltningar.

Kortfristiga fordringar har minskat med 10,5 mnkr. Förändringen beror på minskade fordringar på Migrationsverket avseende ersättning för ensamkommande flyktingbarn.

Skulder

Kortfristiga skulder har ökat med 0,7 mnkr, förändringen beror på ändrade redovisningsregler för leasingbilar.

Minskningen av leverantörsskulderna om 28,7 mnkr beror främst på förändringar när kostnader faktureras från förvaltningens leverantörer.

Övriga kortfristiga skulder har minskat med 4,2 mnkr. Förändringen beror på minskade förutbetalda intäkter från Migrationsverket avseende ersättning för ensamkommande flyktingbarn.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har minskat med netto 17,2 mnkr. Förutbetalda intäkter har minskat med 2,8 mnkr beroende på minskade förutbetalda intäkter för projekt. Upplupna kostnader har minskat med 14,4 mnkr. Förändringen beror på minskad eftersläpning i faktureringen från leverantörer som säljer verksamhet till förvaltningen och på förändringar i verksamheten.

Förvaltningens beviljade gräns för underförskottskassor är 0,7 mnkr.

Bedömning av nämndens interna kontroll

Analys

Södermalms stadsdelsnämnd bedömer att den interna kontrollen under år 2019 har varit tillräcklig. Bedömningen grundar sig på att en väsentlighets- och riskanalys har tagits fram som identifierar oönskade händelser i verksamheten. Utifrån väsentlighets- och riskanalysen har en internkontrollplan med kontrollaktiviteter upprättats och uppföljning med analys av kontrollaktiviteter har genomförts. Vid avvikelser har dessa hanterats. Vidare grundar sig bedömningen på att arbetet med den interna kontrollen är integrerat i organisation, system och i det löpande arbetet. Bland annat genomförs uppföljningar av verksamhet i egen och enskild regi samt avtalsuppföljningar. Ekonomisk uppföljning genomförs löpande och handlingsplaner tas fram vid befarat underskott. PWC:s granskning inom områdena lönehantering, intäktprocessen, inköpsprocessen samt behörighet och attest bekräftar att nämndens interna kontroll har varit tillräcklig.

Nämnden har fastställt sex kontrollaktiviteter i internkontrollplanen för år 2019. Dessa är förhandsbedömningar av anmälningar gällande barn och ungdomar, utredningstider, obetalda kundfakturor, arbete med oegentligheter, följsamhet av ingångna avtal och IT-säkerhet. De avvikelser/förbättringsområden som uppmärksammats samt åtgärder som vidtas beskrivs nedan.

Förhandsbedömningar av anmälningar gällande barn och ungdomar

Kontroll av att uppföljning sker har genomförts enligt plan. Uppföljningen visar att förhandsbedömningar inte alltid genomförs inom 14 dagar. För att alla förhandsbedömningar ska ske inom 14 dagar arbetar verksamheten med att säkerställa att det finns tillräcklig bemanning, att alla socialsekreterare har rätt kompetens och att det finns rutiner som är kända av samtliga medarbetare. För fortsatt uppföljning finns processen med i nämndens

internkontrollplan för år 2020.

Utredningstider

Kontroll av att uppföljning sker har genomförts enligt plan. Uppföljningen visar att utredningar inte alltid genomförs inom tre månader. För att alla ärenden ska utredas inom lagstadgad tid arbetar verksamheten med handlingsplanen för socialsekreterare, introduktion i Paraplysystemet för nya handläggare samt egenkontroller. Uppföljning kommer ske löpande under 2020.

IT-säkerhet

Förvaltningen har infört ett nytt inpasseringssystem. Dokumentation har inte skett i systemet KLASSA, ett självskattningsverktyg för att klassa verksamhetsystem och datalagring, under 2019. Detta mot bakgrund av att förvaltningen behövt prioritera arbetet med nya datorer och införande av ärendehanteringssystemet eDok. Under 2020 kommer förvaltningen att genomföra klassning av förvaltningens inpasseringssystem.

Kvalitetsarbete

Strategiskt arbete med kvalitetsutveckling

Stadens system för integrerad styrning och ledning har varit ett stöd för verksamheterna för att ha tydligt fokus på resultat för invånarna. Stadsdelsdirektörens stab har ansvarat för att samordna arbetet med att ta fram verksamhetsplan, tertialuppföljningar och verksamhetsberättelse. Ekonomiavdelningen har haft ansvaret för samordningen av den ekonomiska uppföljningen.

Arbetet med internkontroll är viktigt i det systematiska kvalitetsarbetet. Syftet med intern kontroll är att säkra en effektiv förvaltning och undgå allvarliga fel och skador. En internkontrollplan har tagits fram där risker som kan hindra nämnden från att uppnå sina mål hanteras.

Arbete med jämställdhetsintegrering fortsätter inom samtliga av förvaltningens verksamheter.

För att kunna rätta till fel och brister och utveckla och förbättra verksamheten har förvaltningen rutiner för att ta hand om de synpunkter som invånarna har. Utöver att lämna sina synpunkter direkt till förvaltningens medarbetare kan synpunkterna lämnas via brev, e-post eller via e-tjänsten Tyck Till.

Förvaltningen analyserar resultaten från inspektioner, brukarundersökningar, verksamhetsuppföljningar, avvikelser samt synpunkter och klagomål. Andra viktiga underlag i analysarbetet är verksamhetens olika metoder som stödjer kvalitetsarbetet som olika bedömnings- och utredningsinstrument, självvärderingsmetoder, intervjuer, observationer, granskningar, egenkontroll och reflektion kring olika arbetsprocesser.

Kvalitetsutmärkelsen

Från Södermalm deltog Danvikstulls dagliga verksamhet som drivs på entreprenad av Frösunda Omsorg AB i Stockholms stads kvalitetsutmärkelse 2019.

Goda exempel

Förvaltningen deltar i stadens gemensamma aktiviteter för att sprida goda idéer och metoder inom olika verksamheter, exempelvis vid kvalitetsutmärkelsen.

Goda exempel fångas upp i samband med analys av resultat i brukarundersökningar, individuppföljningar och verksamhetsuppföljningar samt vid kontakt med verksamheter. Goda exempel tas tillvara inom hela förvaltningen, mellan verksamheter i egen regi och entreprenörerna. Chefer byter erfarenheter och presenterar goda exempel från sina verksamheter.

Innovation

Förvaltningen har påbörjat ett arbete med syfte att tydligare identifiera, styra och leda projekt. I arbetet ingår att utbilda projektledare och att förvaltningsledningen systematiskt följer upp större projekt. I flera verksamheter har användandet av digitala verktyg för att förenkla och effektivisera arbetssätt påbörjats och implementerats.

Inom förskolan används nu Ipads för frånvaro/närvaro rapportering fullt ut. One Note har också börjat användas för att dela information och skapa gemensamma ytor.

Inom sociala avdelningen har en metodgrupp bildats med syfte att digitalisera områden utifrån brukarnas behov. Nya arbetssätt och informationskanaler har bildats genom att använda Ipads, blogg och Instagram och bland annat brukarundersökningar görs nu digitalt i större omfattning.

En datasal har inrättats där nyanlända har möjlighet att använda datorer och lära sig att söka bostad med stöd av en bostadskoordinator och en bolots. Det har medfört att fler kunnat få hjälp samtidigt och ökat deras möjligheter att själv söka boende. I datorerna har förvaltningen testat en översättningstjänst för att göra det möjligt för de nyanlända att söka boende självständigt. Den del av tjänsten som är mest användbar är blanketter som finns på nätet om exempelvis ekonomiskt bistånd och ersättning från Försäkringskassan som är översatta till bland annat arabiska, engelska och franska. Fler kan självständigt fylla i sina ansökningsblanketter och det frigörs tid för medarbetarna till annat stödarbete.

Inom äldreomsorgen har användandet av digital teknik och digitala hjälpmedel implementerats till exempel robotkatter, elektriska gungstolar och talpuckar för brukare på somatiska boenden. Skärmar för både boende, anhöriga och medarbetare har installerats i större omfattning och underlättar informationspridning om till exempel aktiviteter och måltider.

Förvaltningen har fortsatt arbetet med att genom platssamverkan utveckla Medborgarplatsen och Björns trädgård. Arbetet innebär att tillsammans med polis, lokala näringslivet, fastighetsägare, civilsamhället med flera utveckla trygghetsskapande, brottsförebyggande och trivselskapande åtgärder på och runt Medborgarplatsen.

Övrigt

Synpunkter och klagomål

För att kunna rätta till fel och brister och utveckla och förbättra verksamheten har

förvaltningen rutiner för att ta hand om de synpunkter som invånarna har. Utöver att lämna sina synpunkter direkt till förvaltningens medarbetare kan synpunkterna lämnas via brev, e-post eller via e-tjänsten Tyck Till.

Under januari till december 2019 har det kommit in sammanlagt 1 346 diarieförda klagomål, beröm och idéer varav 16 inom förskola och parklek, 59 inom individ- och familjeomsorg, 24 inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning, 102 inom äldreomsorg, 1 141 avseende stadsmiljö och övriga inom sociala avdelningen 4.

Verksamhetsområde	Totalt antal beröm och idéer 1 januari till 31 december	Totalt antal klagomål 1 januari till 31 december	Totalt antal klagomål, beröm och idéer 1 januari till 31 december
Förskola och parklek	-	16	16
Individ- och familjeomsorg	4	55	59
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	1	23	24
Äldreomsorg	5	97	102
Stadsmiljö	189	952	1141
Övriga inom sociala avdelningen	-	4	4
Summa	199	1 147	1 346

Förskola och parklek

Under perioden har det kommit in 16 klagomål, beröm och idéer. De består av 16 klagomål och inga diarieförda beröm och idéer. Klagomålen berör kösystemets utformning och information till vårdnadshavare med delad vårdnad, platsfördelning, fakturering/avgift, bemötande samt tre klagomål om verksamhetens innehåll/brister i tillsyn och omsorg. De rapporterade klagomålen har besvarats och där brister identifierats har åtgärder vidtagits där det varit aktuellt.

Individ- och familjeomsorg

Under perioden har det kommit in 59 klagomål, beröm och idéer. De består av 55 klagomål och 4 beröm och idéer. Berömmen gäller bra bemötande inom ekonomiskt bistånd, mottagningsenheten BoU och Försöks- och träningslägenheter samt tak över huvudet garantin inom enheten för vuxna. Klagomålen berör främst bemötande och handläggning. De rapporterade klagomålen har besvarats och där brister identifierats har åtgärder vidtagits där det varit aktuellt.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Under perioden har det kommit in 24 klagomål, beröm och idéer. De består av 23 klagomål och 1 beröm och idéer. Klagomålen berör bland annat utförande, bemötande, handläggning och att brukaren inte beviljats det bistånd vederbörande ansökt om. De rapporterade klagomålen har besvarats och där brister identifierats har åtgärder vidtagits där det varit aktuellt.

Äldreomsorg

Under perioden har det kommit in 102 klagomål, beröm och idéer. De består av 97 klagomål

och 3 beröm och 2 idéer. Berömmen gäller gott och effektivt bemötande, bra beslut och god vård och omsorg. Idéerna handlar om förslag om möjligheten att upphandla inköp av mat via internet och förslag om att få specificerade fakturor för hemtjänst. Klagomålen rör främst verksamhetsinnehållet, det vill säga hur och när insatser genomförs, kontinuitet och aktiviteter. Övriga rör bemötande, avgifter och kommunikation. De rapporterade klagomålen har besvarats och bristerna har åtgärdats av respektive verksamhet där det varit aktuellt.

Stadsmiljö

Under perioden har det kommit in 1 141 klagomål, frågor, beröm och idéer via synpunktsportalen. Av dessa är 952 klagomål och frågor, 38 beröm och 151 idéer. Berömmen gäller främst utförd renhållning och parkskötsel. Klagomålen berör upplevda brister i främst parkunderhåll såsom trasiga parkbänkar, lekredskap samt bristande renhållning. De rapporterade klagomålen har besvarats och där brister identifierats har åtgärder vidtagits där förvaltningen bedömt det vara aktuellt.

Utöver inkomna ärenden i synpunktsportalen har dessutom 2 493 felanmälningar inkommit till Trafik Stockholm som rör parkmark inom Södermalms stadsdelsområde.

Totalt har därmed 3 634 ärenden som berör stadsdelsområdets parkmark hanterats under perioden.

I samband med tertialrapport 2 rapporterades att det under perioden 1 januari till 31 juli inkom 13 746 felanmälningar till Trafik Stockholm som rör parkmark inom Södermalms stadsdelsområde. Den uppgiften var felaktig på grund av problem med trafikkontorets statistikunderlag.

Övriga inom sociala avdelningen

Under perioden har det kommit in 4 klagomål till sociala avdelningen. Tre av klagomålen har kommit in till Söderandan och gäller skadegörelse och störningar i närområdet. Ett klagomål har kommit om val av radiokanal i receptionen.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Jenvén, Stadsdelsdirektör	2020-02-06